

§ 16 b tilladelse efter husdyrbrugloven

**Valdemars Slot Gods A/S
Slotsalléen 100, 5700 Svendborg**

Afgjort den 23. oktober 2020

Svendborg
Kommune

Datablad

Ansøger og kontaktoplysninger	Valdemars Slot Gods A/S Slotsalléen 100 5700 Svendborg Tlf. 30664614 kontor@valdemarsslot.dk
Husdyrbrugets navn og adresse	Valdemars Slot Gods A/S Slotsalléen 100 5700 Svendborg
Ejer af ejendommen	Valdemars Slot Gods A/S Slotsalléen 100 5700 Svendborg
Ejendomsnummer	4790094616
Matrikelnummer	1a Valdemars Slot Hgd., Bregninge
Virksomhedens art	Hestestutteri og undervisning af ryttere med egen hest
CHR-nummer	÷ (heste registreres ikke i CHR)
CVR-nummer / P-nummer	33954530 / 1017159360
Virksomhedstype	Hestehold med et produktionsareal på mere end 100 m ² /200 m ² og en ammoniakemission på mindre end 750 kg NH ₃ -N pr. år
Tilsynsmyndighed	Svendborg Kommune Miljø og Teknik, Byg, Natur og Miljø, Natur og Miljø, Svendborgvej 135, 5762 V. Skerninge Tlf. 6223 3444 landbrug@svendborg.dk
Ansøgningens skemanummer i www.husdyrgodkendelse.dk	220091
Godkendt produktionsareal	433 m ² i 1 staldafsnit
Journal nr.	20/14020
Konsulent	Lykke Pilegaard, velas I/S, Damsbovej 11, 5492 Vissenbjerg. Tlf. 24796864. E-mail: lyp@velas.dk

Copyright

Kortmateriale er gengivet af Svendborg Kommune med tilladelse fra Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering.
Copyright Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering.

Meddelelse af afgørelse

Valdemars Slot Gods A/S

Slotsalléen 100

5700 Svendborg

**Miljø og Teknik
Natur og Miljø**

Svendborgvej 135

5762 Vester Skerninge

Tlf. 62 23 34 00

landbrug@svendborg.dk

www.svendborg.dk

Svendborg Kommune meddeler hermed tilladelse efter husdyrbruglovens¹ § 16 b, stk. 1 til husdyrbruget Valdemars Slot Gods A/S, Slotsalléen 100, 5700 Svendborg.

Husdyrbruget reguleres med denne tilladelse for første gang efter den reviderede husdyrbruglov fra 2017.

Svendborg Kommune meddeler tilladelsen på baggrund af gældende lovgivning, Miljøstyrelsens vejledninger og beregninger i Miljøstyrelsens digitale ansøgningssystem og vurderer, at husdyrbruget ikke medfører en væsentlig virkning på miljøet.

Dato: 23. oktober 2020

Tilladt:

Susanne Kjær-Hansen, agronom

Afgørelsen om tilladelse er annonceret på Svendborg Kommunes hjemmeside www.svendborg.dk/nyheder den 23. oktober 2020.

Klagefristen udløber den 20. november 2020 (4 uger efter annoncering af afgørelsen om tilladelse).

Søgsmålsfristen udløber den 23. april 2021 (6 mdr. efter annoncering af afgørelsen om tilladelse eller efter en klagenævnsafgørelse).

¹ Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v., LBK nr. 520 af 1. maj 2019 (husdyrbrugloven).

Resumé

Valdemars Slot Gods A/S har søgt Svendborg Kommune om tilladelse til at etablere et hestehold på Slotsalléen 100, 5700 Svendborg med tilhørende faciliteter til hesteavl, træning, fremvisning og salg af stutterniets heste samt undervisning af ryttere, som kommer med deres egen hest.

Der opføres ikke nye staldbygninger, men i en eksisterende bygning, der for år tilbage har været kostald og hestestald, indrettes 433 m² produktionsareal bestående af 30 hestebokse, 4 opbindingspladser og to vandspiltove. Foder m.m. vil blive opbevaret i den lille sidebygning midt på staldlængen.

Efter ændring af husdyrbrugloven i 2017 er husdyrtilladelser ikke længere baseret på antal dyr eller dyreenheder men i stedet antal m² produktionsareal, hvor dyrene kan opholde sig og afsætte gødning.

Til opbevaring af dybstrøelse fra hesteboksene opstilles der nord for hestestalden 4 overdækkede containere på en plads med fast underlag. Dybstrøelsen vil blive spredt på godsets egne marker eller afsat til andre landbrug. Til opsamling af vaskevand og evt. afløb fra hesteboksene etableres en mindre overdækket gødningsbeholder øst for stalden.

I det tidligere korntørreri nordøst for hestestalden etableres en indendørs ridehal, og vest for hestestalden på arealet, hvor den nuværende minigolfbane ligger, etableres en ny udendørs ridebane på 30 x 70 m.

Rundt om ejendommen etableres græsnings-, motions- og luftefolde til hestene, dels på nuværende landbrugsjord, dels på den eksisterende parkeringsplads mellem vejen og ridebanen. De ansøgte anlæg kan ses på kortet i Figur 1, hvor også to mulige alternative placeringer af luftefoldene fremgår.

Figur 1. Situationsplan over det ansøgte anlæg på Valdemars Slot Gods A/S

Ridestævner og andre lignende arrangementer er ikke en del af ansøgningen.

De ansøgte husdyr- og gødningsopbevaringsanlæg overholder afstandskravene i husdyrbrugloven med undtagelse af afstand fra ny gødningsbevaringsbeholder til to søer beliggende inden for gårdanlægget og et vandløb mod nordøst. Der er søgt dispensation for dette med begrundelse i et meget lavt næringsstofindhold

i det opsamlede afløbsvand, der ledes til beholderen. Ud fra en samlet vurdering af beholderens størrelse og placering samt typen af indholdet meddeler Svendborg Kommune dispensation.

Det er i ansøgningssystemet beregnet, at ammoniaktabet fra husdyrbruget vil udgøre 276 kg $\text{NH}_3\text{-N}$ /år. Da udledningen er mindre end 750 kg $\text{NH}_3\text{-N}$ /år, skal kommunen ikke stille krav til anvendelse af bedste tilgængelige teknologi (BAT) til nedbringelse af ammoniakudledningen yderligere.

Beregningerne i ansøgningssystemet viser, at ingen ammoniakfølsomme naturområder i området belastes med en ammoniakdeposition udover det, husdyrbrugloven tillader. Derudover vil påvirkningen af øvrige naturområder beskyttet efter naturbeskyttelsesloven være så lille, at den ikke forventes at give tilstandsændringer. Det ansøgte påvirker ikke de nærmeste internationale naturbeskyttelsesområder eller dyre- og plantearter omfattet af særlig beskyttelse.

Ifølge ansøgningsmaterialet er beskyttelsesniveauet for lugt overholdt, idet afstanden fra husdyranlægget til alle typer nabobeboelser er længere end den beregnede nødvendige geneafstand.

Ud fra ansøgers beskrivelse af driften og da husdyranlæg, gødningsopbevaringsanlæg og øvrige indretninger til brug for hesteholdet etableres i god afstand fra nabobeboelser, vurderer Svendborg Kommune, at det ansøgte ikke vil forårsage væsentlige gener fra støj, støv, lys, transport eller forekomst af skadedyr, når de stillede vilkår og gældende regler på området overholdes.

Håndteringen af olie, kemikalier og affald reguleres af generelle regler, som er umiddelbart gældende og vil blive efterlevet af ansøger.

Samlet set vurderer Svendborg Kommune, at etableringen af hesteholdet ikke medfører væsentlige virkninger på miljøet.

Indholdsfortegnelse

Datablad	2
Meddelelse af afgørelse	3
Resumé.....	4
Indholdsfortegnelse.....	6
Indledning	9
Svendborg Kommunes afgørelse	10
Lovgrundlag og offentlighed	10
Afgørelse med vilkår.....	11
<i>Husdyranlæg og gødningsopbevaringsanlæg</i>	<i>12</i>
<i>Øvrige anlæg til brug for hesteholdet.....</i>	<i>12</i>
<i>Landskabelige hensyn.....</i>	<i>12</i>
<i>Produktionsstørrelse og staldindretning</i>	<i>12</i>
<i>Gødning – opbevaring og håndtering</i>	<i>12</i>
<i>Opbevaring og håndtering af hjælpestoffer</i>	<i>13</i>
<i>Støj.....</i>	<i>13</i>
<i>Støv.....</i>	<i>14</i>
<i>Lys</i>	<i>14</i>
<i>Skadedyr</i>	<i>14</i>
<i>Affald.....</i>	<i>14</i>
Generelle forhold	15
Retsbeskyttelse	15
Klagevejledning	15
Søgsmål	17
Miljøteknisk redegørelse og vurdering af det ansøgte	18
Vurdering af ansøgers miljøtekniske redegørelse.....	18
Ejendomsforhold.....	18
<i>Ansøger og ejerforhold.....</i>	<i>18</i>
<i>Samdrift med andre husdyrbrug</i>	<i>18</i>
<i>Biaktiviteter.....</i>	<i>19</i>
Husdyrbrugets placering.....	19
<i>Beskrivelse af anlægget</i>	<i>19</i>
Erhvervsmæssig nødvendighed	20
Alternative placeringer	20

<i>Afstandskrav</i>	21
Dræn	23
Gødningsopbevaringsanlæg	23
Folde	25
<i>Beskyttelseslinjer og planmæssige forhold</i>	25
<i>Landskabelige hensyn</i>	26
Landskab	26
Kulturhistorie	28
Rekreative områder	28
Geologiske værdier	29
Bymiljøer og værdifulde bebyggelser	29
Samlet konklusion	30
<i>Husdyrbrugets anlæg og drift</i>	30
<i>Produktionsarealer og drift af staldanlæg</i>	30
Ventilation	31
Rengøring	32
<i>Reduktion af ammoniaktab fra staldanlægget</i>	32
<i>Indretning og drift af øvrige anlæg til brug for hesteholdet</i>	33
Ridehal	33
Ridebane og luftefolde	33
<i>Gødningsproduktion, opbevaring og håndtering</i>	34
Gødningsproduktion og opbevaringskapacitet	35
Håndtering af dybstrøelse og flydende husdyrgødning	35
<i>Ressourceforbrug – energi og vand</i>	36
<i>Opbevaring og håndtering af hjælpestoffer</i>	36
Olie og olieholdige produkter	37
Kemikalier	37
Veterinærmedicin	38
<i>Miljøpåvirkning fra husdyrbrugets anlæg</i>	38
<i>Ammoniakdeposition til naturområder</i>	38
Kategori 1-natur	40
Kategori 2-natur	40
Kategori 3-natur	41
Øvrig natur - §3-beskyttede naturområder	41

Øvrig natur - udpegningsgrundlag for Natura 2000-område	41
Samlet vurdering	42
Påvirkning af arter med særlige beskyttelseskrav (bilag IV-arter)	42
Lugt	42
Støj	45
Vurdering af støj	45
Transport	47
Rystelser	48
Støv	48
Lys	48
Skadedyr	49
Spildevand og tagvand	49
Affald	49
Egenkontrol og overvågning	50
Konklusion	51
BILAG	52
Bilag 1. Miljøansøgning	53
Bilag 2. Situationsplan	62
Bilag 3. Plantegning hestestald	63
Bilag 4. Svendborg Kommunes tankplads-retningslinjer	64

Indledning

Svendborg Kommune har via rådgivningsvirksomheden velas I/S modtaget en ansøgning om etablering af stutridrift og undervisning af ryttere på Valdemars Slot Gods A/S, Slotsalléen 100, 5700 Svendborg. Ansøgningen er indsendt gennem Miljøstyrelsens digitale ansøgningssystem, www.husdyrgodkendelse.dk, første gang den 19. juni 2020 og har skema nr. 220091.

Ansøgningen omfatter etablering af en hestestald med et produktionsareal² på 433 m² samt et ridehus i eksisterende bygninger. Til brug for hesteholdet ønskes opført en udendørs ridebane og etableret folde til ophold for hestene. Der ønskes desuden etableret en fast plads til containere til opbevaring af hestegødning og en beholder til opbevaring af afløbsvand fra stalden.

Der er ikke tidligere meddelt godkendelse eller tilladelse efter husdyrbrugloven til husdyrproduktion på ejendommen, og ansøger har oplyst, at der ikke er dyrehold på ejendommen, hverken i nudrift eller for 8 år siden.

Idet det ansøgte produktionsareal overstiger 200 m² til heste, kræver etableringen af hesteholdet tilladelse efter husdyrbruglovens § 16 b, stk. 1. Svendborg Kommune meddeler tilladelse og fører efterfølgende tilsyn med husdyrbrugets miljøforhold.

Denne tilladelse efter husdyrbrugloven er opdelt i 3 dele.

Første del er Svendborg Kommunes afgørelse om tilladelse, som indeholder vilkårene for tilladelsen.

Anden del er en miljøteknisk redegørelse, som danner grundlag for de meddelte vilkår i tilladelsen.

Tredje del er en samling af relevante bilag. Bilag 1 er ansøgers indsendte miljøtekniske rapport, som Svendborg Kommunes afgørelse er baseret på. Bilag 2-4 er oversigtstegninger over anlægget samt Svendborg Kommunes retningslinjer for indretning af tankpladser.

² Produktionsareal: Det areal i fast placerede husdyranlæg, hvorpå dyrene kan opholde sig og har mulighed for at afsætte gødning, jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, pkt. C, nr. 1, og som dyrene ikke kun har kortvarig adgang til, jf. bilag 3, pkt. C, nr. 2.

Svendborg Kommunes afgørelse

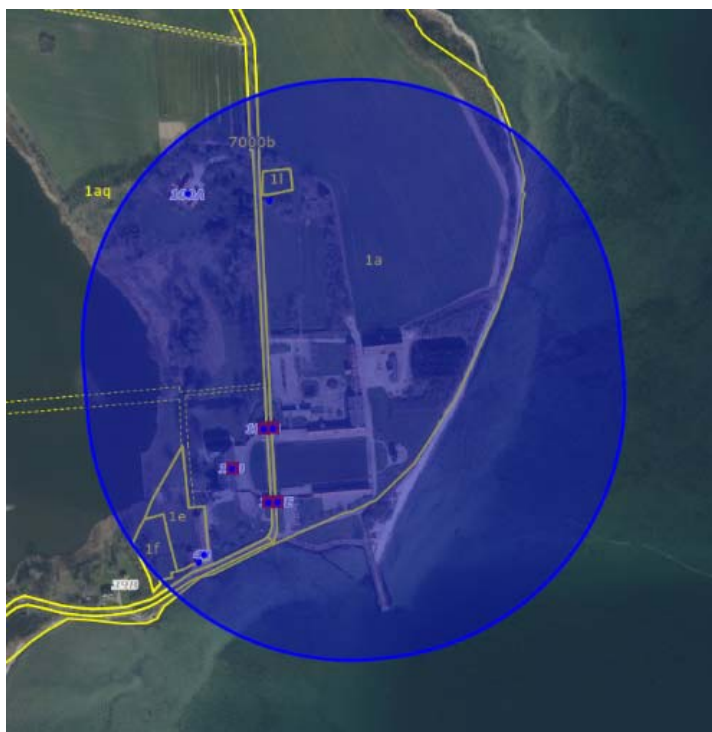
Lovgrundlag og offentlighed

Ansøgningen om tilladelse er behandlet i henhold til kravene i husdyrbrugloven³ med tilhørende husdyrgodkendelsesbekendtgørelse⁴, husdyrgødningsbekendtgørelsen⁵ samt Miljøstyrelsens vejledning om miljøgodkendelse af husdyrbrug.

Svendborg Kommune vurderer, at ansøgningen efter husdyrbruglovens § 16 b om tilladelse til husdyrproduktionen på Slotsalléen 100, 5700 Svendborg ikke medfører en væsentlig virkning på miljøet. Ansøgningen er derfor ikke omfattet af husdyrbruglovens regler om udvidet offentlighed (jf. lovens § 55), men af offentlighedsreglerne i husdyrbruglovens § 56 samt husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 59.

Svendborg Kommune har således den 3. september 2020 sendt orientering om ansøgningen til ejere af ejendomme, der grænser op til matrikel 1a Valdemars Slot Hgd., Bregninge, hvor husdyranlægget er beliggende, berørte parter, defineret som ejere og lejere af boliger inden for det med blå markerede område på nedenstående kort (Figur 2) samt Kystdirektoratet, som berørt myndighed ift. strandbeskyttelseslinjen. Disse kunne indenfor en frist på to uger indsende bemærkninger til sagen.

Figur 2. Markering af område inden for hvilket, ejere og lejere af boliger er orienteret om ansøgningen

³ Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v., jf. LBK nr. 520 af 1. maj 2019 (husdyrbrugloven).

⁴ Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug, BEK nr. 1261 af 29. november 2019 (husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen).

⁵ Bekendtgørelse om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring og anvendelse af gødning, BEK nr. 1176 af 23. juli 2020 (husdyrgødningsbekendtgørelsen).

Udover indretning af opstaldning for heste omfatter ansøgningen etablering af ridebane og opholdsarealer for hestene med en beliggenhed tættere på beboelser end stalden. Orientering om ansøgningen er derfor udsendt til en bredere kreds end beboere indenfor konsekvensområdet for lugt, der efter nævnspraksis kan bruges til afgrænsning af "de berørte" i en husdyrsag. Da der ikke kan beregnes et konsekvensområde for lugt på hesteejendomme, ville det i denne sag være den beregnede geneafstand gældende for byzone (27 m), der efter Miljøstyrelsens vejledning alternativt kunne bruges til udpegning af høringsberettigede berørte.

Svendborg Kommune har ikke modtaget bemærkninger fra naboer, de hørte parter eller Kystdirektoratet.

Et udkast til afgørelse har været forelagt ansøger og ansøgers konsulent i perioden 7.- 19. oktober 2020, inden afgørelsen blev endeligt meddelt. Svendborg Kommune har indarbejdet ansøgers bemærkninger i tilladelsen.

Afgørelse med vilkår

Svendborg Kommune tillader hermed husdyrbruget på Slotsalléen 100, 5700 Svendborg, matrikelnummer 1a, Valdemars Slot Hgd., Bregninge, i henhold til § 16 b, stk. 1 i husdyrbrugloven.

Tilladelsen meddeles til Valdemars Slot Gods A/S, der dermed er ansvarlig for, at husdyrbruget placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med denne tilladelse.

Det afgøres, at tilladelsen af husdyrbruget ikke medfører en væsentlig virkning på miljøet.

Samtidig meddeles der dispensation efter husdyrbruglovens § 9, stk. 3 i forhold til afstandskravet på 100 m fra gødningsopbevaringsanlæg for flydende husdyrgødning til to søer og en regelmæssigt vandførende grøft.

Tilladelsen omfatter hele husdyrbruget, og tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 6 år fra den dato, hvor tilladelsen er meddelt, jf. husdyrbruglovens § 59 a, stk. 1. Hvis en del af tilladelsen ikke er udnyttet, bortfalder tilladelsen for denne del.

En tilladelse anses for udnyttet, når byggeriet er afsluttet. Hvis der ikke bygges nyt, anses en tilladelse for udnyttet, når det konstateres, at det, der er truffet afgørelse om, faktisk er gennemført (jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens⁶ § 54, stk. 1).

Hvis tilladelsen, efter at være taget i brug, ikke har været helt eller delvist udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af tilladelsen, som ikke har været udnyttet de seneste 3 år. Udnyttelse anses her for at foreligge, når mindst 25 % af det tilladte produktionsareal udnyttes driftsmæssigt. Med driftsmæssig udnyttelse forstås, at der på det pågældende produktionsareal mindst produceres 50 % af det mulige indenfor rammerne af dyrevelfærdskrav eller andre relevante krav (jf. husdyrbruglovens § 59 a, stk. 2).

⁶ Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug, BEK nr. 1261 af 29. november 2019.

Tilladelsen gives på baggrund af de oplysninger, som ansøger har sendt frem, den miljøtekniske redegørelse og på de følgende vilkår:

Husdyranlæg og gødningsopbevaringsanlæg

1. Der må indrettes en stald til heste i en eksisterende bygning på 864 m² placeret som angivet på oversigtskortet i Bilag 2.
2. Der må indrettes ridehal i en eksisterende bygning på ca. 1.100 m² placeret som angivet på oversigtskortet i Bilag 2.
3. Der må etableres en støbt plads på ca. 20 m x 10 m til placering af 4 gødningscontainere med et overfladeareal på 60 m² som angivet på oversigtskortet i Bilag 2.
4. Der må etableres en delvist nedgravet og overdækket beholder på ca. 21 m³ og med et overfladeareal på 20 m² til opbevaring af afløbsvand fra hestestalden placeret som angivet på oversigtskortet i Bilag 2.

Øvrige anlæg til brug for hesteholdet

5. Der må etableres en ridebane på 30 x 70 m (2.100 m²) placeret som angivet på oversigtskortet i Bilag 2.
6. Der må etableres luftefolde med grusbund inden for én af de angivne placeringer som vist på oversigtskortet i Bilag 2.
7. Der må ikke tildeles koncentreret foder som korn og kraftfoder til hestene på luftefoldene. Hvis hestene tilbydes stråfoder eller andet ikke-koncentreret foder på foldene, skal evt. spild fjernes løbende.
8. Gødningsklatter skal opsamles indenfor 4 timer efter, at hestene har forladt ridebane og luftefolde.

Landskabelige hensyn

9. Den eksisterende beplantning mod vest og nord omkring pladsen til gødningscontainere skal bevares og løbende vedligeholdes, så afskærmningen forbliver effektiv.

Produktionsstørrelse og staldindretning

10. I bygningen 'Hestestald' - som angivet på oversigtskortet i Bilag 2 - må der etableres et produktionsareal på maksimalt 433 m² til heste på dybstrøelse.

Gødning – opbevaring og håndtering

11. I de 4 containere til gødning med et samlet overfladeareal på maksimalt 60 m² må der oplagres fast gødning fra kvæg, heste, får, geder og mink.
12. Bestemmelserne om konstruktion, overdækning og placering i Landbrugets Byggeblad nr. 103.06-08 om "Container til opsamling af fast gødning fra hest, mink m.v." skal følges.
13. Containere til hestemøg skal placeres på en tæt belægning, der kan modstå påvirkning fra køretøjer, containere m.v. og være uigennemtrængelig for evt. udsivende gødning. Belægningen skal udformes med en 2 m randbelægning til alle sider. Der må ikke placeres gødning på belægningen udenfor containerne, og evt. spild af gødning skal løbende fjernes.
14. Tætheden af gødningscontainerne skal kontrolleres mindst én gang årligt, og eventuelle utætheder skal straks repareres.
15. Belægningen, hvor containere til opbevaring af hestemøg er placeret, skal mindst én gang årligt kontrolleres for tæthed. Eventuelle utætheder skal straks repareres.

16. Kontrol og eventuelle reparationer af containere og containerplads skal føres i journal. Journalen skal som minimum indeholde oplysninger for de seneste 5 år og skal desuden kunne fremvises ved tilsyn.

Opbevaring og håndtering af hjælpeoffer

17. Indretning af tanke og tankplads skal følge Svendborg Kommunes "Retningslinjer for indretning af tankpladser – Diesel- og benzintanke, hvor der ikke foregår salg", jf. Bilag 4.
18. Ved ændringer af tank eller tankplads skal Svendborg kommunes gældende retningslinjer på ændringstidspunktet følges.
19. Opbevaring og håndtering af beholdere, der indeholder spildolie og andre olieholdige produkter, skal opbevares i et kar/beholder, der som minimum kan rumme indholdet af den største beholder, eller tilsvarende indretning. Beholdere skal være overdækket og skal placeres på belægning, der er vanskeligt gennemtrængelig for olie og uden afløb.
20. Der hvor spildolie og andre olieholdige produkter opbevares og håndteres, skal der forefindes opsugningsmateriale – og et evt. spild skal straks opsamles og bortskaffes som farligt affald.
21. Der hvor olie og lignende opbevares og håndteres, skal belægningen mindst én gang årligt kontrolleres for tæthed. Eventuelle utætheder skal straks repareres.
22. Kontrol og eventuelle reparationer af belægninger, herunder tankpladsers belægninger, skal føres i journal. Journalen skal som minimum indeholde oplysninger for de seneste 5 år og skal desuden kunne fremvises ved tilsyn.
23. Kemikalier, rester og tom emballage skal opbevares på et for kemikalierne tæt underlag uden mulighed for spild til afløb, jord, overfladevand og grundvand.
24. Belægningen i kemikalierummet skal mindst én gang årligt kontrolleres for tæthed.
25. Kontrol og eventuelle reparationer skal føres i journal. Journalen skal indeholde oplysninger for de seneste 5 år og skal desuden kunne fremvises ved tilsyn.

Støj

26. Husdyrbruget må ikke give anledning til væsentlige støjgener. Husdyrbrugets samlede bidrag til det ækvivalente, korrigerede støjniveau målt i dB(A) og målt i ethvert punkt ved naboer eller deres opholdsarealer må ikke overstige følgende værdier:

Mandag-fredag kl. 7-18 (8 timer) Lørdag kl. 7-14 (7 timer)	Alle dage kl. 18-22 (1 time) Lørdag kl. 14-18 (4 timer) Søn- og helligdage kl. 7-18 (8 timer)	Alle dage kl. 22-7 (½ time)	Alle dage kl. 22-7 Maksimal værdi
55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)	55 dB(A)

Støjbidraget (bortset fra maksimalværdien) måles som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau i dB(A) (referencydtrykket 20 µPa). Tallene i parenteserne angiver midlingstiden inden for den pågældende periode.

27. Hvis tilsynsmyndigheden anser det for nødvendigt, skal den ansvarlige for husdyrbruget dokumentere, at de fastsatte støjgrænser kan overholdes. Denne dokumentation kan dog kun kræves én gang årligt.
28. Dokumentationen skal foretages i form af målinger eller beregninger efter Miljøstyrelsens retningslinjer.
29. Målingerne/beregningerne skal udføres af en person eller et firma, der er at finde på Miljøstyrelsens sidst reviderede liste over firmaer/personer, der er godkendte til at udføre Miljømåling – ekstern støj.

30. Målinger/beregninger skal udføres efter Miljøstyrelsens vejledninger om beregning og målinger af ekstern støj fra virksomheder (Vejledning nr. 5/1984 – Ekstern støj virksomheder, Vejledning nr. 6/1984 – Måling af ekstern støj fra virksomheder, Vejledning nr. 5/1993 – vejledning om beregning af ekstern støj fra virksomheder), og skal desuden være i overensstemmelse med Miljøstyrelsens gældende bekendtgørelse om kvalitetskrav til miljømålinger udført af akkrediterede laboratorier, certificerede personer.
31. Hvis det kan konstateres, at de fastsatte støjgrænser ikke kan overholdes, skal der - senest 2 mdr. efter at resultatet foreligger - sendes en redegørelse for, hvordan støjen kan reduceres, så de fastsatte støjgrænser kan overholdes.
32. Redegørelsen skal indeholde en tidsplan for gennemførelse af eventuelle støjdæpende foranstaltninger og et økonomisk overslag over de foreslåede ændringer.

Støv

33. Driften må ikke give anledning til støvgener uden for ejendommens areal, som er væsentlige efter tilsynsmyndighedens vurdering.
34. Hvis der efter tilsynsmyndighedens vurdering opstår væsentlige støvgener, skal der foretages støvreducerende tiltag. Inden etablering skal tiltag accepteres af tilsynsmyndigheden.

Lys

35. Udenfor ejendommens areal må der ikke forekomme lysgener, der er væsentlige efter tilsynsmyndigheden vurdering.
36. Hvis der opstår væsentlige lysgener, skal der foretages lysregulerende tiltag. Inden etablering skal tiltag accepteres af tilsynsmyndigheden.

Skadedyr

37. Der skal foretages en effektiv forebyggelse og bekæmpelse af skadedyr (fluer, rotter m.fl.) på ejendommen. Bekæmpelsen skal være i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Agro, Institut for Agroøkologi, Aarhus Universitet.
38. Hvor foder opbevares og håndteres, skal der renholdes og vedligeholdes, så der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.).

Affald

39. Døde dyr skal opbevares således, at de ikke giver anledning til væsentlige gener for omkringboende eller forbipasserende.

Generelle forhold

Tilladelsens vilkår gælder fra det tidspunkt, hvor tilladelsen er taget i brug. Tilladelsen regnes for at være taget i brug på det tidspunkt, hvor en tilladelsespligtig etablering af husdyrbruget er påbegyndt.

Denne tilladelse omfatter følgende tilladelsespligtige ændringer:

- Etablering af produktionsarealer til opstaldning af heste.
- Etablering af gødningsopbevaringsanlæg
- Etablering af anlæg til brug for hesteholdet (ridehal, ridebane, luftefolde)

Miljøtilladelsen gælder kun for det ansøgte. Der må ikke ske udvidelse eller ændring i produktionsarealet, herunder staldafsnit og gødningsopbevaringsanlæg samt ændres på dyreholdets sammensætning, før ændringen er anmeldt og tilladt af Svendborg Kommune. Det er også gældende for plansiloanlæg, faste pladser med afløb samt fortanke og opsamlingsbeholdere til ensilagesaft, restvand m.v.

Svendborg Kommune skal desuden hurtigst muligt orienteres om ændringer i ejerforhold.

Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne miljøtilladelse.

Svendborg Kommune gør endvidere opmærksom på, at en afgørelse efter § 16 b, efter reglerne i husdyrbrugloven, ikke fritager fra krav om tilladelse, godkendelse, dispensation m.v. efter anden lovgivning. Herunder kan det nævnes, at en eventuel byggetilladelse, ændring af bygningsanvendelse, nedrivningstilladelse, afledning af tagvand m.v. skal søges separat hos kommunen.

Retsbeskyttelse

Vilkårene i denne tilladelse er omfattet af 8 års retsbeskyttelse, jf. § 40 stk. 1 husdyrbrugloven. Det betyder, at det som hovedregel ikke vil være muligt at stille nye krav til husdyrbruget indenfor de første 8 år efter meddelelsen af tilladelsen med mindre, husdyrbruget medfører uhygiejniske forhold eller væsentlig forurening, eller hvis husdyrbruget skønnes at indebære en nærliggende risiko for dette.

Husdyrbrugets egenkontrol er undtaget for retsbeskyttelsen, og tilsynsmyndigheden kan revidere denne for at forbedre husdyrbrugets kontrol med egen forurening eller for at opnå et mere hensigtsmæssigt tilsyn, jf. § 53, stk. 2 i husdyrbrugloven.

Retsbeskyttelsesperioden regnes fra datoen for meddelelsen af denne tilladelse. Påklages tilladelsen, regnes perioden fra den dato, hvor Miljøklagenævnet træffer afgørelse vedrørende klagen.

Klagevejledning

Denne afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klageberettigede er ansøger, enhver med en individuel, væsentlig interesse i sagen samt forskellige myndigheder, foreninger og organisationer (jf. kapitel 7 i husdyrbrugloven). Klagenævnet afgør, om du er klageberettiget. Svendborg Kommune gør opmærksom på, at du ikke nødvendigvis er klageberettiget, selvom du er høringsberettiget.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Du klager gennem Klageportalen, som du finder via følgende link: <https://naevneneshus.dk/start-din-klage/miljoe-og-foedevareklagenaevnet/>. Klageportalen kan desuden tilgås via www.borger.dk og www.virk.dk. Her logger du på, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen.

Når du klager, skal du betale et gebyr. Gebyret er på ca. 900 kr. for privatpersoner og ca. 1.800 kr. for virksomheder og organisationer. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen. Gebyret tilbagebetales, hvis du får helt eller delvist medhold i klagen og i visse andre tilfælde. For mere information, se Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside, <https://naevneneshus.dk>.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Svendborg Kommune. Vi videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som afgør, om din anmodning kan imødekommes.

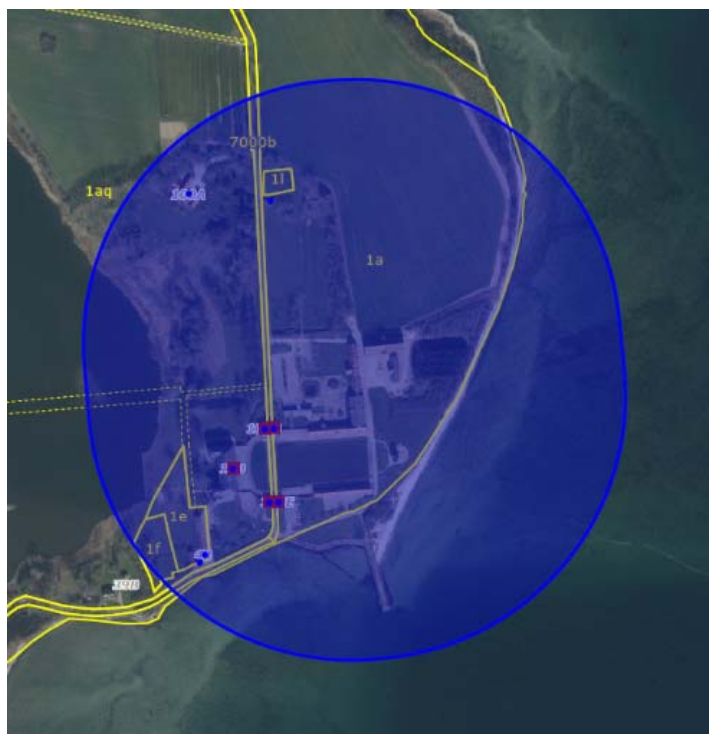
Klagen skal være indgivet senest 4 uger efter, at afgørelsen er blevet offentligt annonceret. Da denne tilladelse er annonceret på Svendborg Kommunes hjemmeside www.svendborg.dk den 23. oktober 2020, er klagefristen fredag den 20. november 2020.

Svendborg Kommune giver ansøger besked, hvis afgørelsen påklages. Senest tre uger efter klagefristens udløb videresender kommunen klagen til behandling i Miljø- og Fødevareklagenævnet sammen med vores bemærkninger til sagen og klagepunkterne. Bemærkningerne sendes også til klagesagens parter.

En klage har som udgangspunkt ikke opsættende virkning. Hvis afgørelsen udnyttes i klageperioden, eller mens en eventuel klage behandles af Miljø- og Fødevareklagenævnet, sker dette på ansøgers egen regning og risiko.

Nedenstående er orienteret om afgørelsen om tilladelse og er eller kan være klageberettigede:

- Ansøger Valdemars Slot Gods A/S, Slotsalléen 100, 5700 Svendborg
- Naboer, dvs. ejere af ejendomme, der matrikulært grænser op til matrikel 1a Valdemars Slot Hgd., Bregninge, hvor anlægget er beliggende, samt ejere og lejere af boliger beliggende indenfor den blå cirkel på nedenstående kort:

Myndigheder

- Styrelsen for Patientsikkerhed (stps@stps.dk)

Foreninger, råd og organisationer

- Danmarks Fiskeriforening (mail@dkfisk.dk)
- Ferskvandsfiskeriforeningen (nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk)

- Danmarks Naturfredningsforening (dn@dn.dk)
- Dansk Ornitologisk Forening (natur@dof.dk)
- Det Økologiske Råd (husdyr@ecocouncil.dk)
- Danmarks Sportsfiskerforbund (post@sportsfiskerforbundet.dk)
- Friluftsrådet (sydfyn@friluftsradet.dk)

Lokalforeningen af Dansk Ornitologisk Forening (svendborg@dof.dk) er ligeledes blevet informeret.

Orientering om denne afgørelse er desuden sendt til ansøgers konsulent, Lykke Pilegaard, rådgivningsvirksomheden velas I/S, Damsbovej 11, 5492 Vissenbjerg, lyp@velas.dk.

Søgsmål

Hvis afgørelsen om tilladelse ønskes prøvet ved domstolene, skal søgsmål være anlagt senest 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt og er blevet offentligt bekendtgjort.

Fristen for at anlægge søgsmål er den 23. april 2021.

Miljøteknisk redegørelse og vurdering af det ansøgte

Denne miljøtekniske redegørelse danner grundlag for de vilkår, der meddeles i tilladelsen. Udgangspunktet for redegørelsen er den indsendte ansøgning om miljøtilladelse til husdyrbruget.

I det indsendte digitale ansøgningsskema (skema nr.: 220091, version 3) er der gennemført beregninger for det ansøgte husdyrbrugs påvirkning af omkringboende og nærliggende naturområder. Endvidere er der redegjort for, at ammoniakemissionen er mindre end 750 kg N pr. år, så anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT) til yderligere reduktion af emissionen ikke kræves.

Vurdering af ansøgers miljøtekniske redegørelse

Svendborg Kommune har gennemgået det indsendte skema i ansøgningssystemet www.husdyrgodkendelse.dk samt ansøgers miljøtekniske redegørelse med efterfølgende tilføjelser og vurderer, at oplysningskravet beskrevet i kapitel 2 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er opfyldt.

Ansøgers miljøtekniske redegørelse er vedlagt som Bilag 1. Svendborg Kommune har taget udgangspunkt i beskrivelser heri af det ansøgte og efterfølgende præciseringer og uddybninger fra ansøger, samt beregningerne i det digitale ansøgningsskema i forhold til de vurderinger og konklusioner, der er gennemført i de efterfølgende afsnit.

Ejendomsforhold

Ansøger og ejerforhold

Oplysninger om ansøger og ejerforhold er her vurderet med henblik på at sikre, at ansvaret for, at husdyrbruget indrettes og drives i overensstemmelse med den meddelte tilladelse, er rettet mod den korrekte juridiske enhed. Dette er den person eller virksomhed, der er ansvarlig for driften af husdyrbruget.

Tilladelsen meddeles til husdyrbruget på Valdemars Slot Gods A/S, Slotsalléen 100, 5700 Svendborg. Tilladelsen følger husdyrbruget ved ejerskifte. Ejer ifølge tingbogen og ansøger er pt. Valdemars Slot Gods A/S, Slotsalléen 100, 5700 Svendborg, CVR-nr. 33954530.

Valdemars Slot Gods A/S er dermed ansvarlig for, at husdyrproduktionen placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med denne tilladelse, samt at de ansatte på ejendommen er bekendt med tilladelsens vilkår.

Ansøger har oplyst, at hestestalden og tilhørende faciliteter til hesteholdet efter etableringen vil blive lejet ud og dermed i det daglige drevet af en anden end ejer og ansøger, men i samarbejde med Valdemars Slot Gods A/S og de øvrige aktiviteter på ejendommen.

Svendborg Kommune vurderer ud fra ovenstående oplysninger, at tilladelsen på afgørelsestidspunktet er rettet mod den korrekte juridiske enhed. Idet tilladelsen følger anlægget på ejendommen, vil Valdemars Slot Gods A/S fortsat være den juridisk ansvarlige for driften i tilfælde af udlejning og overdragelse af ansvaret for den daglige drift til en anden.

Samdrift med andre husdyrbrug

Til ejendommen Slotsalléen 100, 5700 Svendborg hører et jordtilliggende på 299,83 ha. Driften af markerne er bortforpagtet. Ansøger ejer desuden andre ejendomme, hvor der ikke forekommer husdyrproduktion.

Ansøger har oplyst, at der på ejendommen Slotsalléen 100, 5700 Svendborg er flere boliger, hvoraf nogle udlejes, men at der ansøger bekendt ikke drives erhvervsmæssigt dyrehold dér.

Ved etablering af stuttedriften forventes et vist samarbejde med andre ejendomme med hestehold dog uden, at der er tale om samdrift.

Ud fra ansøgers beskrivelse af driften vurderer Svendborg Kommune, at husdyrbruget på Slotsalléen 100 kan drives uafhængigt af andre husdyrbrug, og at husdyrbruget således ikke er teknisk, forurenings- og driftsmæssigt forbundet med andre husdyrbrug i en sådan grad, at de skal tillades samlet, jf. husdyrbruglovens § 16 c. Denne tilladelse omfatter derfor kun husdyrbruget Valdemars Slot Gods A/S, Slotsalléen 100, 5700 Svendborg.

Biaktiviteter

Biaktiviteter er aktiviteter, der i øvrigt finder sted på ejendommen, men som ikke er omfattet af husdyrbruglovens bestemmelser.

Med henblik på at kommunen kan vurdere den samlede miljøpåvirkning af omgivelserne og desuden træffe samtidige afgørelser, skal ansøger oplyse, om der allerede udføres eller samtidig indgives ansøgning om andre aktiviteter på husdyrbruget, som kræver godkendelse eller tilladelse efter miljøbeskyttelsesloven eller regler udstedt i medfør af denne lov.

Udover land- og skovbrugsvirksomhed samt jagtvæsen er Valdemars Slot allerede rammen om flere forskellige virksomheders aktiviteter, herunder restaurationsdrift, events, udlejning af boliger, museumsdrift m.m., der ikke har forbindelse til den ansøgte stuttedrift.

Svendborg Kommune har på tidspunktet for tilladelsen ikke oplysninger, som indikerer, at der skulle være tale om biaktiviteter, der er omfattet af krav om tilladelse eller godkendelse efter anden miljølovgivning.

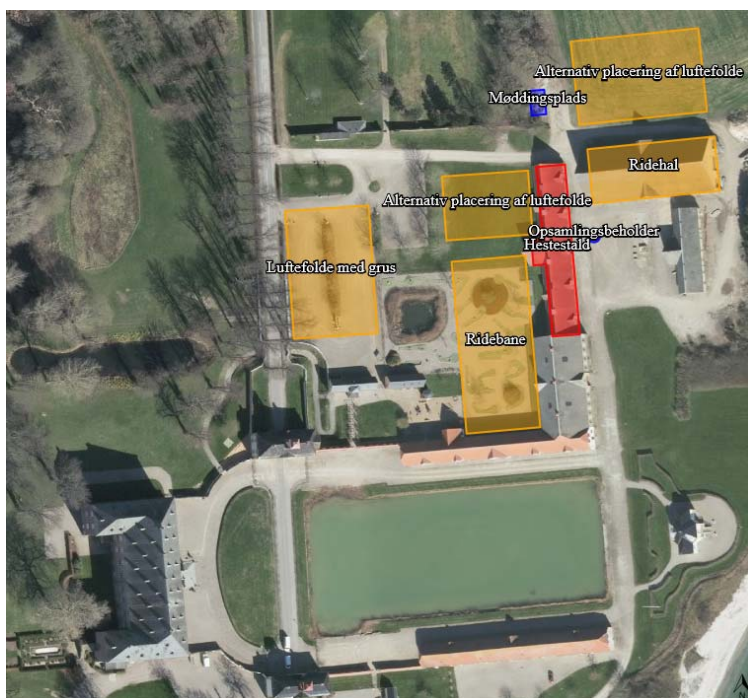
Husdyrbrugets placering

Beskrivelse af anlægget

Valdemars Slot Gods A/S ligger i landzone på den nordøstlige del af Tåsinge ca. 700 m syd for Troense.

Beliggenheden af husdyrbrugets eksisterende bygninger, der indrettes til hestestald og ridehal, samt de ansøgte gødningsopbevaringsanlæg og øvrige anlæg til brug for hesteholdet er vist på fotoet i Figur 3 og er detaljeret beskrevet i miljøansøgningen vedlagt i Bilag 1.

Figur 3. Placeringen af husdyrbrugets anlæg

Erhvervsmæssig nødvendighed

Ifølge husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 34, stk. 3 skal kommunen vurdere, om ny bebyggelse er erhvervsmæssigt nødvendig for ejendommens drift som landbrugsejendom.

Miljøstyrelsen har vejledt om, at vurderingen skal foretages ud fra, om

- der er tale om en landbrugsejendom,
- det ansøgte byggeri har industrilignende karakter, og
- byggeriet placeres i tilknytning til eksisterende anlæg

Slotsalléen 100, 5700 Svendborg er i Geodatastyrelsens matrikelregister noteret som landbrugsejendom med et jordtilliggende på 299,83 ha.

Da der på ejendommen ikke findes anlæg til opbevaring af fast gødning og flydende husdyrgødning fra den ansøgte husdyrproduktion, etableres disse med en opbevaringskapacitet, der svarer til produktionen og er tilstrækkelig til at sikre, at gødningen kan udbringes i overensstemmelse med husdyrgødningsbekendtgørelsens regler og de gældende krav til næringsstofudnyttelse. De to anlæg har ikke en størrelse, der har industrilignende karakter.

I henhold til husdyrbrugloven med tilhørende bekendtgørelse skal ny bebyggelse placeres i tilknytning til ejendommens hidtidige bebyggelsesarealer, medmindre der foreligger en særlig begrundelse for en anden beliggenhed. "I tilknytning til" er i denne forbindelse normalt inden for en afstand af 20 m fra hovedanlægget.

Idet pladsen til gødningscontainere ønskes placeret ca. 20 m nord for bygningen, der indrettes til hestestald, og opbevaringsbeholderen til flydende husdyrgødning 6-7 m øst for, vurderes de nye gødningsopbevaringsanlæg at ligge i tilknytning til det eksisterende anlæg.

Svendborg Kommune anser derfor de nye gødningsopbevaringsanlæg for erhvervsmæssigt nødvendige for ejendommens drift som landbrugsejendom med opdræt af heste m.m.

Tilsvarende vurderes ridebanen, som dog ikke falder ind under betegnelsen bygning, at være en indretning, der er nødvendig for stuttedriften på ejendommen.

Ridehallen indrettes i en eksisterende bygning, og der er derfor ikke tale om opførelse af ny bebyggelse men derimod ændring af hidtidig bygningsanvendelse. Hestene skal trænes året rundt, hvorfor driften af stuttedet udover den udendørs ridebane også kræver indendørs faciliteter. Svendborg Kommune vurderer således, at indretningen af ridehallen er erhvervsmæssigt nødvendig for husdyrbruget.

Alternative placeringer

Ansøger har i miljøansøgningen redegjort for de overvejelser og fravalg, der er foretaget i forhold til alternative placeringer af hestestald, ridehal og ridebane. Svendborg Kommune har vurderet ansøgers begrundelser for valget af det ansøgte projekt og er enig i den konkrete vurdering heri.

For at opnå fleksibilitet i tilladelsen har ansøger efterfølgende angivet to alternative placeringer af luftfoldene med grus - langs den kommende ridehal eller nord for ridebanen. Placeringen af luftfoldene er således ikke fastlagt som de øvrige anlæg i ansøgningen. Ligesom de endelige mål kun er angivet til ca. 6 folde á ca. 16 x 16 m, hvor alternativet nord for ridebanen er lidt mindre, og placeringen nord for ridehallen giver mulighed for lidt større folde på sigt. Svendborg Kommune er indforstået med, at ansøger har denne mulighed for senere at vælge én af de tre placeringer til foldene.

Vurderingerne i tilladelsen af placering og miljøpåvirkninger tager udgangspunkt i det beskrevne anlæg. Der er på baggrund af disse vurderinger ikke fundet anledning til at ændre på placering og udformning af det nye byggeri og øvrige etableringer, og der stilles derfor følgende vilkår for anlæggene til brug for hesteholdet:

Fastsættelse af vilkår:

1. Der må indrettes en stald til heste i en eksisterende bygning på 864 m² placeret som angivet på oversigtskortet i Bilag 2.
2. Der må indrettes ridehal i en eksisterende bygning på ca. 1.100 m² placeret som angivet på oversigtskortet i Bilag 2.
3. Der må etableres en støbt plads på ca. 20 m x 10 m til placering af 4 gødningscontainere med et overfladeareal på 60 m² som angivet på oversigtskortet i Bilag 2.
4. Der må etableres en delvist nedgravet og overdækket beholder på ca. 21 m³ og med et overfladeareal på 20 m² til opbevaring af afløbsvand fra hestestalden placeret som angivet på oversigtskortet i Bilag 2.
5. Der må etableres en ridebane på 30 x 70 m (2.100 m²) placeret som angivet på oversigtskortet i Bilag 2.
6. Der må etableres luftefolde med grusbund inden for én af de angivne placeringer som vist på oversigtskortet i Bilag 2.

Afstandskrav

Etablering og ændring af husdyranlæg og gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg på husdyrbrug er underlagt afstandskravene i husdyrbruglovens §§ 6-8.

Ifølge lovens definition er husdyranlæg en stald eller lignende bygning eller indretning, hvor husdyr i almindelighed opholder sig eller har adgang til, med tilhørende dyrehold. Gødningsopbevaringsanlæg defineres som en bygning eller anden fast placeret indretning, hvor der opbevares husdyrgødning, restvand eller ensilageaft.

Da den ansøgte beholder udenfor stalden skal kunne opsamle og opbevare væske, der indeholder urin m.v. fra hestene, og det ikke kan udelukkes, at afløbsvandet kan have et kvælstofindhold på mere end 0,3 kg N pr. ton, der er grænsen for, hvornår der er tale om flydende husdyrgødning og ikke restvand, er det Svendborg Kommunes vurdering, at beholderen skal betragtes som et gødningsopbevaringsanlæg til flydende husdyrgødning.

Svendborg Kommune vurderer, at det i denne sag er relevant at undersøge afstandene i forhold til hestestalden, ridehallen, den støbte plads med gødningscontainere og beholderen til flydende husdyrgødning.

Den udendørs ridebane og luftefoldene vurderes at være en del af husdyrbruget, da der er tale om indretninger til brug for husdyrholdet, men ikke at være husdyranlæg. Disse indretninger er dermed ikke omfattet af afstandskravene i §§ 6-8.

Ansøger har i tabelform anført, at de krævede mindsteafstande er overholdt (husdyrbruglovens §§ 6 og 8, stk. 1), men har ikke oplyst om de aktuelle afstande. Svendborg Kommune har derfor suppleret opgørelsen – se nedenstående Tabel 1, Tabel 2 og Tabel 3.

Nye husdyranlæg samt gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg må ikke etableres, og eksisterende anlæg må ikke udvides eller ændres på en måde, der medfører forøget forurening, hvis afstanden til eksisterende eller fremtidig byzone- eller sommerhusområde, lokalplanlagte boligområder m.v. i landzone eller nabobeboelser er mindre end 50 m, jf. § 6 i husdyrbrugloven.

Tabel 1. Afstande og afstandskrav iht. husdyrbruglovens § 6

Område	Afstandskrav (HBL § 6)	Mindsteafstande Målt fra nye anlæg/anlæg med forøget forurening*
Eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde	50 m	667 m (Eksisterende byzone Troense By) 702 m (Kommuneplanramme for boligområde Grønnegade, syd for eksisterende byzone - Troense By)
Område i landzone der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål eller offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lignende.	50 m	1.940 m (Lokalplanområde for boliger i Gammel Nyby)
Nabobeboelse på en anden samlet fast ejendom end den, hvor anlægget ligger.	50 m	803 m (Nørreskovvej 37, 5700 Svendborg)

*: Nyindrettet hestestald og ridehal. Ny plads til containere med hestegødning og opbevaringsbeholder til flydende husdyrgødning.

Der er forbud mod at etablere, udvide eller ændre husdyranlæg og gødningsopbevaringsanlæg i eller inden for 10 m af kategori 1- og kategori 2-natur, jf. § 7 i husdyrbrugloven.

Tabel 2. Afstande og afstandskrav iht. husdyrbruglovens § 7

Område	Afstandskrav (HBL § 7)	Mindsteafstande Målt fra nye eller ændrede anlæg*
Ammoniakkfølsomme naturtyper inden for internationale naturbeskyttelsesområder (§ 7, stk. 1, nr. 1 – kategori 1-natur)	10 m	2.920 m (Overdrev i Natura 2000-område Thurø Rev)
Ammoniakkfølsomme naturtyper uden for internationale naturbeskyttelsesområder (§ 7, stk. 1, nr. 2 – kategori 2-natur)	10 m	2.400 m (Overdrev på 3,9 ha vest for Gammel Nyby)

*: Nyindrettet hestestald og ridehal. Ny plads til containere med hestegødning og opbevaringsbeholder til flydende husdyrgødning.

For at mindske risikoen for nabogener og forurening af vandforsyningsanlæg, vandløb og søer m.v. fastsætter husdyrbruglovens § 8, at det ikke er tilladt at etablere husdyranlæg samt gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg og udvide eller ændre eksisterende anlæg, der medfører forøget forurening, indenfor 15-50 m fra forskellige installationer og områder.

Tabel 3. Afstande og afstandskrav iht. husdyrbruglovens § 8, stk. 1

Område	Afstandskrav (HBL § 8)	Mindsteafstande Målt fra nye anlæg/anlæg med forøget forurening*
1) Enkelt vandindvindingsanlæg	25 m	1.170 m (Privat boring/brønd på Jydevej 20)
2) Fælles vandindvindingsanlæg	50 m	1.350 m (Vandværksboring i Hestehaveskoven til Vindeby Vandforsyning - DGU nr. 164.1303)
3) Vandløb (inkl. dræn) og søer >100 m ²	15 m	35 m (Mindre vandløb/grøft øst for ridehallen) 43 m (§ 3-registreret vandhul på 358 m ² midt i gårdanlægget) Ansøger har ikke oplyst om dræn tæt på de nye gødningsopbevaringsanlæg
4) Offentlig vej og privat fællesvej	15 m	106 m (Slotsalléen)
5) Levnedsmiddelvirksomhed	25 m	75 m (Drift af café på godset med produktion af lette retter)
6) Beboelse på samme ejendom	15 m	106 m (Slotsalléen 100 C)
7) Naboskel	30 m	106 m (Skel til samlet fast ejendom: offentlig vej, matr. nr. 7000b Valdemars Slot Hgd., Bregninge)

*: Nyindrettet hestestald og ridehal. Ny plads til containere med hestegødning og opbevaringsbeholder til flydende husdyrgødning.

Det fremgår af ovenstående, at alle afstandskrav er overholdt. Dog foreligger der på tidspunktet for tilladelse ikke konkret oplysning om overholdelse af afstandskravet til dræn.

Dræn

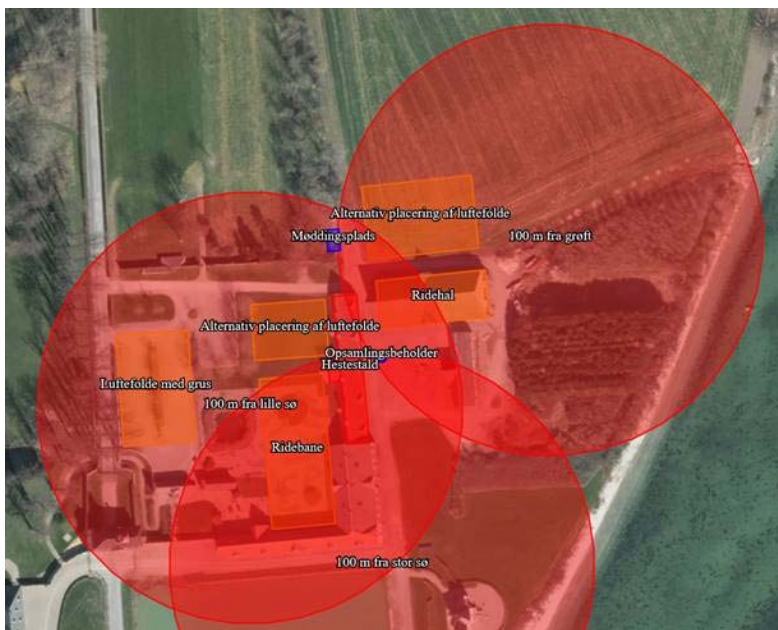
Ifølge ansøgers oplysninger omkring drænføring, så er der umiddelbart ikke dræn indenfor 15 m af de planlagte nye gødningsopbevaringsanlæg. Der er ikke fremsendt drænkort e. lign., og oplysningen er derfor ikke dokumenteret. Det er dog oplyst, at hvis der observeres dræn i forbindelse med etableringen af nyt byggeri, vil disse blive omlagt i lukkede rør af samme dimension efter tilladelse fra Svendborg Kommune.

Svendborg Kommune har ikke konkret viden om placering af dræn i området, hvor projektet gennemføres. Hvis der i forbindelse med et byggeri konstateres, at der er dræn indenfor 15 m, skal det sikres, at afstandskravet til dræn kan overholdes. Svendborg Kommune gør opmærksom på, at omlægning i faste rør, fjernelse af dræn i faste rør samt ændret placering kræver, at der udarbejdes en tilladelse efter vandløbsloven. Reguleringen af dræn må ikke gennemføres, før Svendborg Kommune har meddelt tilladelse efter vandløbsloven. Samlet er det Svendborg Kommunes vurdering, at det i forbindelse med byggeriet vil blive sikret, at lovens krav om 15 m til dræn vil blive overholdt.

Gødningsopbevaringsanlæg

For etablering af gødningsopbevaringsanlæg til flydende husdyrgødning gælder desuden et afstandskrav på 100 m til åbne vandløb og søer større end 100 m², jf. husdyrbruglovens § 8, stk. 2. Den ansøgte opbevaringsbeholder ønskes placeret indenfor 100 m fra sø og vandløb, og ansøger har fremsendt følgende redegørelse:

"Hvis afstandskravet på 100 m til de to nærliggende søer skal overholdes, hhv. den lille sø vest for hestestalden og den store sø syd for hestestalden, og grøften mod nordøst, skal opsamlingsbeholderen placeres udenfor de tre røde cirkler på nedenstående kort. Det betyder at opsamlingsbeholderen skal placeres ude på marken, 100 m nord for afløbene midt i hestestalden, hvilket ikke er hensigtsmæssigt, når der kun er tale om en lille nedgravet opsamlingsbeholder på ca. 21 m³. For at afløbene ikke stopper, vil man gerne have en så kort og lige rørføring som muligt. Derfor er tanken placeret lige midt for stalden, hvor vandspiltovene også er. Dermed er afstanden til den store sø ca. 95 m og den lille sø 64 m. Afstanden til grøften er 93 m i lige linje gennem ridehallen.

I praksis vil urin fra hestene blive opsamlet i dybstrøelsen og ikke ledt til opsamlingsbeholderen. Derfor er der primært tale om restvand fra vandspiltovene og ved vask af stalden, dermed er det ikke koncentreret flydende husdyrgødning som ender i opsamlingsbeholderen. Ansøger vurderer, at Svendborg Kommune kan dispensere fra afstandskravet i henhold til husdyrbrugloven § 9, stk. 3, eftersom den lille sø er placeret på den modsatte side af staldbygningen, og der dermed ikke kan ske overløb til den. Terrænet stiger også op til den store sø. Dernæst er den primære del af opsamlingsbeholderen gravet ned, så der vil i praksis ikke kunne ske overløb fra opsamlingsbeholderen til de to søer".

Dispensation kan meddeles efter husdyrbruglovens § 9, stk. 3 i tilfælde, hvor en alternativ placering ikke er mulig, og den aktuelle placering ikke indebærer en særlig risiko for forurening. Svendborg Kommune er enig i ansøgers vurdering af, at en alternativ placering af beholderen ikke er praktisk mulig, og at risikoen for overfladisk tilstrømning af gødningsforurenet vand til søer og vandløb vil være meget begrænset – vurderet dels ud fra beholderens udformning, karakteren af indholdet og terrænets hældning, dels ud fra placeringen af øvrige bygningselementer mellem beholderen og søer og vandløb. Svendborg Kommune vurderer samtidig, at det med den valgte placering ikke er nødvendigt at stille yderligere vilkår for at nedsætte risikoen for forurening af omgivelserne.

På denne baggrund meddeler Svendborg Kommune med hjemmel i husdyrbruglovens § 9, stk. 3 dispensation til den ansøgte placering af gødningsopbevaringsbeholderen.

Folde

Udover ovennævnte krav til placering af husdyr- og gødningsopbevaringsanlæg fastsætter husdyrgødningsbekendtgørelsens § 7 afstandskrav til folde til dyr, heriblandt heste. Disse må ikke etableres, udvides eller ændres indenfor 50 m af byzone, sommerhusområde eller lokalplanlagt boligområde m.m., svarende til kravene nævnt i Tabel 1. Fodertrug og vandtrug i foldene må ydermere ikke placeres indenfor 50 m af nabobeboelser.

Ansøger har oplyst, at luftfoldene opfylder kravene. Svendborg Kommune forudsætter, at øvrige folde også placeres efter bestemmelserne.

Beskyttelseslinjer og planmæssige forhold

Der etableres nye driftsbygninger samt andre indretninger til brug for husdyrholdet, og det er relevant at undersøge beliggenheden af disse i forhold til bygge- og beskyttelseslinjer samt relevante temaer i Svendborg Kommunes kommuneplan 2017-29.

I forbindelse med overvejelserne om et større projekt på ejendommen end det nu ansøgte har ansøger i foråret 2020 indhentet tilladelse fra Kystdirektoratet i forhold til placering af anlæg indenfor strandbeskyttelseslinjen.

Samtidig med orientering af naboer og parter om ansøgningen har Svendborg Kommune også foretaget høring af Kystdirektoratet. Direktoratet blev oplyst om indholdet i det miljøansøgte projekt og gjort opmærksom på, at ansøgningen nu omfatter to alternative placeringer af luftfoldene. Svendborg Kommune modtog ingen bemærkninger fra Kystdirektoratet.

Der er desuden givet en positiv forhåndsudtalelse fra Slots- og Kulturstyrelsen omkring restaurering og anvendelse af avlsbygninger klassificeret med høj bevaringsværdi.

Svendborg Kommune har derudover undersøgt, om placeringen af de ansøgte gødningsopbevaringsanlæg og øvrige indretninger til brug for husdyrholdet er sammenfaldende med bygge- og beskyttelseslinjer (krævede mindsteafstande i parentes). Kommunen vurderer, at de ansøgte nye anlæg, ikke er placeret indenfor eller i nærheden af følgende:

- Beskyttelseslinjer ved fredede fortidsminder (100 m)
- Sø- og å-beskyttelseslinjer (150 m)
- Skovbyggelinjer (300 meter)
- Kirkebeskyttelseszoner / Kirkebyggelinjer (300 m)
- Beskyttede sten- og jorddiger
- Fredede områder / Fredninger

Det ansøgte ligger desuden udenfor følgende udpegninger i kommuneplanen:

- Lavbunds- og vådområder
- Grønt Danmarkskort⁷

Landskabelige hensyn

Det fremgår af husdyrbrugloven, at loven særligt tilsigter at bevare landskabet, kultur- og bymiljøer, værdifulde bebyggelser, og at de åbne kyster fortsat skal udgøre en væsentlig natur- og landskabsressource. Kulturhistoriske og rekreative værdier samt geologiske interesser betragtes oftest som en del af de landskabelige værdier. I det efterfølgende redegøres der for de parametre, der er relevante for det konkrete projekt.

Landskab

Det ansøgte byggeri placeres indenfor landskabsområdet "Valdemars Slot Herregårdslandskab", og delområde "Valdemars Slot og sammenhængen med byranden af Troense – 22.V1", jf. Svendborg Kommunes kommuneplan 2017-2029. Området er omfattet af kommuneplanens retningslinje for landskabsområder, der skal beskyttes. Dette betyder, at erhvervsmæssigt nødvendigt landbrugsbyggeri kan etableres i tilknytning til eksisterende bebyggelse under hensyn til landskabets skala, visuelle sammenhæng, terræn, eksisterende bevoksning og karaktergivende strukturer.

Det ansøgte projekt er desuden placeret indenfor og omfattet af kommuneplanens retningslinje for kystforlandet, hvoraf det fremgår, at ved ændret arealanvendelse, etablering, udvidelse eller ændring af byggeri og tekniske anlæg skal de visuelle sammenhænge mellem land og vand, mellem modstående kyster og på langs af kystlinjen varetages.

Landskabskarakteren for landskabsområdet "Valdemars Slot Herregårdslandskab", er i kommuneplanen beskrevet på følgende måde:

⁷ Udgøres af udpegningerne: særligt værdifulde naturområder, potentielle naturområder, naturområder, som samtidig bidrager til andre formål, natura 2000-områder på land, økologiske forbindelser og potentielle økologiske forbindelser.

"Kystnært herregårdslandskab i bølget terræn med varierede skovmassiver, som danner markante rumlige afgrænsninger omkring store bygningsløse markfelter med enkelte lange, kraftige levende hegn. Karakteristisk er endvidere det fremtrædende herregårdsanlæg Valdemars Slot med hovedbygning, driftsbygninger, porthuse og te-pavillon beliggende ud til kysten.

De karaktergivende landskabselementer i form af skovene, de bygningsløse markfelter og herregårdsanlægget danner tilsammen et enkelt, middel- til storskala landskab med lukkende rum. Mod vest åbner landskabet sig op mod Bregninge Bakke, hvor Bregninge Kirke ligger som et markant landmark.

Hovedgårdsanlægget med de store, velholdte bygninger, gårdsplads og allé ved kysten i samspil med det bagvedliggende vådområde danner et markant delområde med særlige oplevelsesværdier.

I knudepunktet mellem områdets skove ligger Pederskov Huse, en samling fine gamle husmandssteder og en vandmølle, i et fortættet miljø omkring det bugtede vejforløb. Her står også den flere hundrede år gamle fritstående Ambrosius Stub eg.

Den sydøstlige rand af Troense fremstår meget karakteristisk med gamle bindingsværkshuse, der ligger på linje med indbyrdes ens afstand adskilt af megen grøn bevoksning og med facaderne vendt ud mod landskabet.

Området er frit for påvirkning af tekniske anlæg og fremstår roligt og uforstyrret med velholdte karaktergivende landskabselementer".

Strategi og indsats for delområdet "Omkring Valdemar Slot – 22.M1" er følgende:

Området er særligt karakteristisk, med særlige visuelle oplevelsesmuligheder, og i god tilstand.

- *Områdets velbevarede bygninger og deres omgivelser skal bevares.*
- *Evt. ny bebyggelse kan kun opføres i tilknytning til den eksisterende bebyggelse, og skal afstemmes i arkitektur og farve efter den eksisterende bebyggelse i området.*
- *Det østlige skovbryn på Kohave, der danner baggrund på slotsparken og den genoprettede sø bevares.*
- *Alléerne i området bevares.*
- *Anlæg på de modstående kyster der påvirker udsigten fra området, skal undgås.*

Kystforlandet:

- *I kystforlandet skal i særlig høj grad tages hensyn til de visuelle sammenhænge til og fra det omkringliggende øhav.*
- *Den skovprægede og uforstyrrede karakter af de modstående kyster skal forsat opretholdes og nyt byggeri af større dimensioner skal undgås indenfor eller i umiddelbar nærhed til kystforlandet.*

Ansøger har forholdt sig til landskabspåvirkningen af det ansøgte og beskrevet, at der ikke sker væsentlige bygningsmæssige ændringer. Gødningscontainere bliver så lidt synlige som muligt ved placeringen bag eksisterende beplantning. Ridebanen etableres i niveau med terræn og indenfor det eksisterende gårdanlæg, hvor der allerede findes rekreative og tekniske anlæg. Tilsvarende gælder for luftfoldene, med mindre den alternative placering nord for ridehallen vælges, som dog også ligger op til eksisterende bebyggelse. Der etableres ikke lysmaster ved ridebanen.

Svendborg Kommune er enig i ansøgers betragtninger. Det er desuden tidligere i afsnittet vurderet, at ny bebyggelse etableres i tilknytning til eksisterende bebyggelsesarealer og er erhvervsmæssigt nødvendigt. For at fastholde afskærmningen af pladsen til gødningscontainere, stilles vilkår om vedligeholdelse af beplantningen omkring pladsen. Det bemærkes, at den eksisterende beplantning betragtes som en forudsætning for den konkrete vurdering af landskabspåvirkningen.

Samlet set vurderer Svendborg Kommune, at placering og indretning af de ansøgte bygningselementer og øvrige anlæg er i overensstemmelse med kommuneplanens retningslinjer, og at det ansøgte anlæg ikke vil medføre væsentlig påvirkning af de landskabelige værdier.

Kulturhistorie

Der er ikke fredede eller ikke-fredede fortidsminder indenfor herregårdsanlægget, og området er ikke markeret som kulturarvsareal, der kan være en indikator for, at der er væsentlige fortidsminder i et aktuelt område.

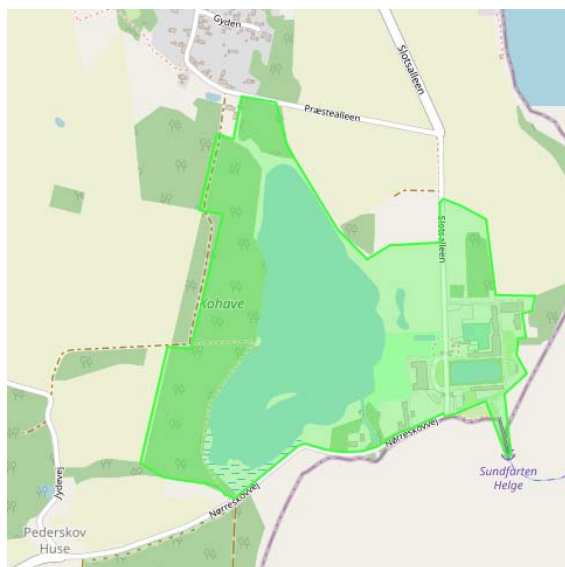
Rekreative områder

Stranden ud for Valdemars Slot er en af Svendborg Kommunes Blå Flag strande. Kyststrækningen fra anløbsbroen mod syd og knap 1 km nordpå er i kommuneplanen angivet som badeområde. Fra stranden er der godt 100 m til de nye anlæg til hesteholdet. 5-600 m øst for slottet løber den regionale vandrerute "Ø-havsstien". Derudover tilbyder Valdemars Slot diverse aktiviteter rettet mod turister og lokale besøgende.

Svendborg Kommune vurderer, at brugere af de rekreative områder ikke vil opleve væsentlige gener fra driften af hesteholdet, idet den beregnede udbredelse af lugtpåvirkning fra stalden og omfanget af støjende aktiviteter er begrænset.

Valdemars Slot Gods A/S er omfattet af kommuneplanramme 06.04.R2.539 - Rekreativt område Valdemars Slot – Rekreative formål i form af grøn kile og jordbrugsformål - se Figur 4.

Figur 4. Udstrækningen af kommuneplanrammen for rekreativt område Valdemars Slot

I forhold til anvendelse af området fastlægger kommuneplanrammen, at

- Med mindre særlige forhold gør sig gældende, må der i området kun opføres eller indrettes bebyggelse, som er nødvendig for landbruget, skovbruget og gartnerierhvervet.
- Bebyggelse til eller i forbindelse med rekreative eller offentlige formål kan tillades placeret i området, såfremt de er af uvæsentlig betydning for anvendelsen af området til grøn kile, og de i øvrigt efter en samlet vurdering af placeringsmulighederne mest hensigtsmæssigt kan placeres her.
- Der skal sikres offentlig adgang gennem området.

Som udgangspunkt skal bygninger og anlæg tilpasses omgivelserne med hensyn til skala, placering og materiale- og farvevalg.

Svendborg Kommune vurderer, at det ansøgte lever op til kommuneplanrammens bestemmelser.

Geologiske værdier

Der ligger ingen geologiske beskyttelsesområder i nærheden af Valdemars Slot Gods A/S.

Bymiljøer og værdifulde bebyggelser

Området omkring Valdemars Slot Gods A/S er et af i alt 37 udpegede bevaringsværdige kulturmiljøer i by og på land i Svendborg Kommune – se luftfoto af anlægget i Figur 5.

Figur 5. Skråfoto af Valdemars Slot og avlsgården

I kommuneplanen lyder beskrivelsen af Valdemars Slot således:

Valdemars Slot er et velbevaret barokanlæg med et imponerende og karakterfuldt gårdrum. Kulturmiljøet omfatter Valdemars Slots ejerlav, som oprindeligt er opstået helt tilbage i 1300-tallet eller tidligere. Området fortæller om herregårdsanlæggets udvikling gennem tiderne og om relationerne til de omkringliggende bebyggelser. Området rummer en rig og tilgængelig bygnings- og landskabskulturarv.

Det er byrådets mål, at:

- *Kulturmiljøet Valdemars Slot bevares og synliggøres som et unikt kulturmiljø, der er blandt Danmarks bedst bevarede herregårdsanlæg i barokstil.*

Inden for udpegningen må der kun gives tilladelse til og planlægges for aktiviteter, herunder bebyggelse og anlæg, såfremt:

- *Der er tale om aktiviteter, som ikke forringer kvaliteten og oplevelsen af kulturmiljøet,*
- *De bærende bevaringsværdier ikke tilsidesættes.*

Det ansøgte indebærer ikke større anlægsarbejder. Desuden anlægges ridebanen, hvor der gennem flere år har været minigolfbane. På den baggrund vurderer Svendborg Kommune, at kvaliteten og oplevelsen af kulturmiljøet ikke forringes.

Samlet konklusion

Med ansøgers beskrivelse af projektet og ud fra ovenstående vurderinger og fastsættelse af vilkår om vedligeholdelse af afskærmende beplantning konkluderer Svendborg Kommune, at kommuneplanens retningslinjer efterleves, og at det ansøgte ikke vil påvirke kulturmiljøer, værdifulde bygninger, de landskabelige, kulturhistoriske, rekreative eller geologiske værdier væsentligt.

Fastsættelse af vilkår:

9. Den eksisterende beplantning mod vest og nord omkring pladsen til gødningscontainere skal bevares og løbende vedligeholdes, så afskærmningen forbliver effektiv.

Husdyrbrugets anlæg og drift

Produktionsarealer og drift af staldanlæg

Staldplads til hestene indrettes i en bygning med et bruttoareal på 864 m², der er registreret i BBR som bygning til erhvervsmæssig produktion vedrørende bl.a. landbrug. Bygningen har tidligere fungeret som kostald og hestestald - se Figur 6.

Figur 6. Det ansøgte staldanlæg, gødningsopbevaringsanlæg og øvrige anlæg til brug for hesteholdet

Ifølge ansøger er stalden indrettet med betongulv, men der er ikke afløb fra de enkelte hestebokse eller gangarealer til bortledning af evt. urin, vandspild eller vaskevand ved rengøring.

For at undgå forurening af overfladevand og grundvand fremgår det af husdyrgødningsbekendtgørelsens § 9, at husdyranlæg skal være indrettet med gulve af bestandige materialer, som er uigennemtrængelige for

fugt, og med afløb til opsamling af flydende husdyrgødning og restvand, der føres gennem tætte ledninger til en beholder.

I miljøansøgningen er det beskrevet, at der indrettes to pladser til vask af hestene ca. midt i stalden. Herfra etableres afløb til en delvist nedgravet og overdækket beholder på ca. 21 m³ placeret udenfor ved staldens østside – se Figur 7. Ansøger har efterfølgende forklaret, at der i den daglige drift ikke vil forekomme afløb fra de øvrige hestebokse. I forbindelse med evt. vask af hele eller dele af stalden vil det forurenede vand blive skrabet eller fejlet til afløbet og derfra ledt videre til opbevaringsbeholderen. Det er vurderet, at mængden af afløbsvand fra stalden højest er 15 m³ pr. år.

Svendborg Kommune vurderer, at den beskrevne indretning kan accepteres i henhold til de lovmæssige krav til indretning af stalde, idet stalden som ansøgt lever op til formålet med bestemmelserne i husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Figur 7. Plantegning hestestald med markering af foreløbig placering af afløb og opbevaringsbeholder. Endelig placering af afløbet vil blive fremsendt af autoriseret kloakmester i forbindelse med etableringen

Ansøger har beskrevet indretningen af staldrummet i miljøansøgningen og gennemført beregningerne i det digitale ansøgningsskema ud fra et samlet produktionsareal på 433 m². I opgørelsen af produktionsarealer indgår hestebokse og arealer, hvor hestene står bundet under diverse behandlinger, mens gangarealer og vandspiltove ikke medregnes. Sidebygningen midt på stalden anvendes som sadelrum og til foderopbevaring og er heller ikke produktionsareal - se plantegning i ovenstående Figur 7 og i Bilag 3.

Svendborg Kommune vurderer, at det oplyste produktionsareal er realistisk i forhold til oplysninger i Bygnings- og Boligregistret (BBR) om staldens bruttoareal og i overensstemmelse med indretningen af stalden.

Lfølge Miljøstyrelsen er en ridehal et husdyranlæg, hvor der kan fastlægges produktionsareal. Ansøger har ikke medregnet arealet i ridehallen som produktionsareal, og Svendborg Kommune betragter derfor ridehallen som et areal, hvor hestene kun befinder sig kortvarigt.

Det fremgår af de efterfølgende vurderinger, at det samlede husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af miljøet, og Svendborg Kommune vurderer derfor, at der kan stilles vilkår, der tillader etablering og indretning af det ansøgte husdyrbrug med det oplyste produktionsareal, staldsystem og dyretype. Svendborg Kommune gør opmærksom på, at ændring af produktionsarealets størrelse, staldindretning og dyretype ikke må ske uden Svendborg Kommunes godkendelse.

Fastsættelse af vilkår:

10. I bygningen 'Hestestald' - som angivet på oversigtskortet i Bilag 2 - må der etableres et produktionsareal på maksimalt 433 m2 til heste på dybstrøelse.

Ventilation

Stalden er indrettet med naturlig ventilation. Der er således ingen drift af ventilatorer, som kan forårsage støjgener. Der stilles derfor ikke vilkår hertil.

Rengøring

Formålet med rengøring af stalde er at nedsætte smittetrykket i besætningen, men også at reducere eventuelle miljømæssige gener i form af f.eks. lugt, støv og fluer.

For at begrænse de miljømæssige gener er det Svendborg Kommunes vurdering, at staldanlægget til hver en tid skal renholdes og rengøres, så den miljømæssige påvirkning begrænses, og der opnås en god staldhygiejne. Dette vil bl.a. indebære, at hesteboksene holdes tørre, samt at foderkrybber, staldrum m.m. holdes rene.

Ansøger har redegjort for, at staldanlægget løbende renholdes efter behov ved fejning med kost af gulv og vægge og afvaskning af hestebokse med børste og vand. Egentlig vask af hele stalden foretages også efter behov – typisk maksimalt en gang om året.

Svendborg Kommune vurderer, at den valgte metode og hyppighed af rengøring umiddelbart vil sikre en god staldhygiejne.

Reduktion af ammoniaktab fra staldanlægget

I det digitale ansøgningssystem er den samlede ammoniakudledning fra anlægget beregnet for ansøgt drift. Ammoniakemissionen beregnes for hestestalden ud fra størrelsen af produktionsarealet og den fastsatte emissionsfaktor pr. m² for dyretypen heste på dybstrøelse.

For anlægget til opbevaring af fast husdyrgødning foretages beregningen ud fra det ansøgte maksimale grundareal med gødningstypen dybstrøelse fra enten heste, kvæg, får, geder eller andre drøvtyggere og emissionsfaktoren pr. m². Fra dybstrøelse oplagret i markstak beregnes ikke ammoniakemission, da det ikke er et fast placeret anlæg.

For gødningsopbevaringsbeholderen beregnes emissionen ud fra overfladearealet af beholderen og standardfaktoren for flydende gødning på 0,4 kg NH₃-N/m².

Beregningerne i ansøgningssystemet viser følgende resultat for den samlede udledning af ammoniak fra husdyrbruget (Tabel 4).

Tabel 4. Samlet ammoniakemission fra husdyrbruget - tabel fra ansøgningssystemet www.husdyrgodkendelse.dk (skema nr. 220091)

Driftstype:	Ammoniakemission fra staldfasnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	246,8	29,5	276,3
Nudrift	0,0	0,0	0,0
8 års-drift	0,0	0,0	0,0

Ammoniakemissionen er beregnet ud fra, at hesteholdet er på stald hele året. Det vil sige, at der er vurderet på værste scenarie, og det giver ansøger mulighed for at have dyrene på stald hele året.

Ifølge husdyrbrugloven skal der for husdyrbrug, der har en ammoniakemission, som er større end 750 kg NH₃-N/år, fastsættes vilkår, som sikrer reduktion af ammoniakemissionen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT). Da det ansøgte hestehold på Valdemars Slot Gods A/S giver anledning til en ammoniakemission på 276,3 kg NH₃-N/år, er vilkår om BAT ikke relevant for det ansøgte husdyrbrug (Figur 8).

Figur 8. Meddelelse fra ansøgningssystemet om BAT-beregningen

Du er under grænsen for BAT på 750 Kg NH₃-N/år og denne side er derfor ikke relevant for din ansøgning på nuværende tidspunkt.

BAT-kravet for heste på dybstrøelse i nye eller renoverede stalde svarer desuden til emissionen fra produktionen – se beregningen fra ansøgningssystemet (Tabel 5). Hesteejendomme lever således op til husdyrbruglovens krav om anvendelse af BAT uden implementering af ammoniakreducerende tiltag.

Tabel 5. Beregnet BAT-krav - kopi af tabel fra ansøgningssystemet www.husdyrgodkendelse.dk (skema nr. 220091)

	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	247	29	276
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	247	29	276
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	0
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Indretning og drift af øvrige anlæg til brug for hesteholdet

Ansøger har i miljøansøgningen beskrevet indretning og drift af ridehal, ridebane og luftefolde til brug for træning og ophold for hestene. For at få mere fleksibilitet i tilladelsen er ansøgningen efterfølgende tilføjet alternative placeringer af luftefoldene, og beskrivelsen af anlæggene er yderligere uddybet.

Ridehal

Ridehallen indrettes i det gamle korntørreri, der er en af avlsgårdens bygninger længst mod nordøst.

Det er ikke planen at ændre på det bestående underlag i bygningen. Ca. halvdelen af hallen er således indrettet med fast gulv uden afløb, mens den resterende del er uden fast belægning. Ridebanen i hallen vil blive bygget op med et top lag af grus. Fra banen vil der dagligt blive opsamlet hestepærer.

Ifølge Miljøstyrelsen er en ridehal et husdyranlæg, da hallen er en bygning, som hesteholdet har adgang til. Det er dog ikke et krav, at arealet medregnes som produktionsareal, hvis hestene kun opholder sig i hallen kortvarigt, dvs. mindre end to timer ad gangen. For sådanne arealer gælder husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 38, der omhandler effektiv rengøring af arealerne efter endt ophold. Hvis dyrene har adgang til arealet dagligt, skal rengøringen foretages senest 4 timer efter, at dyrene har forladt arealet, mens der er krav om rengøring senest efter 12 timer, hvis dyrene kun har lejlighedsvis adgang.

Svendborg Kommune vurderer, at risikoen for ammoniakemission og udvaskning af næringsstoffer fra ridehallen ikke vil forekomme, når et mindre antal heste befinder sig på arealet i ridehallen kortvarigt, og som minimum den faste gødning fjernes løbende. Det accepteres således, at hallen ikke er indrettet 100 % med fast bund og afløb fra arealet, idet der kun sker en bagatelagtig afsætning af gødning på arealet.

Da kravet om effektiv rengøring er fastsat i den generelle lovgivning, stilles der ikke vilkår om fjernelse af gødning fra ridehallen.

Ridebane og luftefolde

Mellem hestestalden og det lille vandhul midt i gårdanlægget anlægges en ridebane på 30 x 70 m til træning af hestene og undervisning af ryttere. Ridebanen vil erstatte det nuværende anlæg til minigolf. Det er i ansøgningen beskrevet, at ridebanen vil blive bygget op af forskellige kvaliteter sten og grus samt fibermateriale i top lag, evt. med genbrug af det eksisterende bundlag. Dette er efterfølgende rettet til, at top lag på 12 cm kun vil bestå af grus.

Til ophold for hestene etableres et område på op til ca. 1.700 m² med luftefolde enten på den eksisterende parkeringsplads langs med Slotsalléen, på et område umiddelbart vest for den nordlige ende af hestestalden eller i det sydligste hjørne af marken lige nord for ridehallen. Foldene vil blive etableret med et lag grus ovenpå græsarmeringsriste. Vælges parkeringsarealet til foldene, vil græsarmeringsristene blive lagt ud ovenpå det eksisterende kørefaste bundmateriale.

Både ridebane og luftefolde vil blive anlagt i niveau med eksisterende terræn.

Ifølge ansøger er hverken den nuværende minigolfbane, parkeringspladsen eller de to alternative placeringer til luftfoldene drænet. Det er heller ikke planen, at arealerne nydrænes i forbindelse med projektet.

Ridebane og luftefolde indgår i ansøgningen og tilladelsen som driftsbygninger m.v. til brug for husdyrholdet. Disse indretninger er ikke bygninger med vægge, tag eller gulve og regnes ikke som husdyranlæg, hvor der kan fastlægges produktionsarealer, og hvortil husdyrbruglovens krav til placering gælder.

Det følger dog af husdyrgødningsbekendtgørelsens § 9, stk. 1 og 2, at .."arealer, hvor der er en høj koncentration af dyr, og hvor næringsstofferne fra husdyrgødningen set over en årrække ikke kan udnyttes på arealet ,...skal have fast bund ...og indrettes med afløb til opsamling af flydende husdyrgødning eller restvand."

Ansøger har beskrevet, at der på ridebanen og luftfoldene med grus, dagligt vil blive opsamlet hestepærer.

Svendborg Kommune betragter husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 38 om krav til effektiv rengøring af arealer, der ikke medregnes i produktionsarealet, som gældende for arealer i husdyranlæg, hvor dyr opholder sig, og ikke for udendørs opholdsarealer uden fast bund.

For at minimere risikoen for udvaskning og overfladeafløb af næringsstoffer fra arealerne og fastholde ansøgers oplysning om, at hestepærer opsamles, stilles vilkår svarende til kravene i ovennævnte § 38, om at rengøring, dvs. opsamling af hestepærer, skal foretages senest 4 timer efter, at hestene har forladt arealerne. Svendborg Kommune vurderer desuden, at tilførsel af næringsstoffer til foldene og dermed udvaskningsrisikoen skal minimeres mest muligt og stiller derfor vilkår om, at der ikke må tildeles koncentreret foder på luftfoldene, og at spild af andet foder i foldene skal fjernes. Ud fra den forventede koncentration af dyr på arealerne og tiden de tilbringer dér vurderes det, at mængden af urin afsat på arealerne vil være begrænset, og derfor ikke vil medføre væsentlig risiko for forurening af omgivelserne.

Ansøger mener, at vand fra den lille sø ved ridebanen løber til den åbne grøft nordøst for ridehallen med udløb i havet mod øst. Afløb eller udsivning af næringsstofholdigt vand til søen vil derfor kunne påvirke både søen og den nærliggende Slotshagen badestrand. Da det ansøgte ikke vurderes at påvirke søen, vurderes der ikke at være risiko for påvirkning af badevandet.

Hvis arealet med den nuværende parkeringsplads vælges til placering af luftfoldene, skal Svendborg Kommune i forhold til jordarbejder på arealet bemærke, at, da parkeringspladsen har været i brug siden start 1970'erne, kan arealet være lettere forurenet fra de sidste 50 års parkerede biler. Der skal derfor udføres en screening af overfladejorden, inden jordarbejder påbegyndes på arealet.

Det gælder desuden, at genplacering af lettere forurenet jord udløser krav om tilladelse efter § 19 i miljøbeskyttelsesloven, også hvis det sker internt på samme matrikel.

Fastsættelse af vilkår:

7. Der må ikke tildeles koncentreret foder som korn og kraftfoder til hestene på luftfoldene. Hvis hestene tilbydes stråfoder eller andet ikke-koncentreret foder på foldene, skal evt. spild fjernes løbende.

8. Gødningsklatter skal opsamles indenfor 4 timer efter, at hestene har forladt ridebane og luftefolde.

Gødningsproduktion, opbevaring og håndtering

Der er i husdyrgødningsbekendtgørelsen fastsat en række krav til opbevaring, håndtering og anvendelse af husdyrgødning.

I forbindelse med denne tilladelse gennemføres der en vurdering af, om gældende regler kan overholdes for så vidt angår opbevaringskapacitet for dybstrøelse og i beholder til afløbsvand fra stald, idet manglende opbevaringskapacitet kan medføre risiko for uheld og dermed forurening af jord, grundvand m.v.

Desuden foretages der en vurdering af risikoen for forurening af jord og grundvand ved håndtering af husdyrgødningen.

Gødningsproduktion og opbevaringskapacitet

I miljøansøgningen er der redegjort for produktion og opbevaring af husdyrgødningen på ejendommen. Ved etablering af det ansøgte hestehold vil der blive produceret dybstrøelse fra hesteboksene og desuden afløbsvand primært fra vandspiltovene i stalden. Tabel 6 viser gødningstyper, -mængder og data for opbevaringsanlæggene.

Tabel 6. Gødningsproduktion og data for opbevaringsanlæg for husdyrgødning

Gødningstype	Mængder (m ³)	Gødningsopbevaringsanlæg	Overfladeareal (m ²)	Kapacitet (m ³)
Fast gødning	255	4 lukkede containere til hestegødning (l: 6 m x b: 2,5 m x h: 1,7 / 2,2 m)	60	Min. 65
Flydende	15	Overdækket beholder til flydende husdyrgødning	20	21

Ansøger forventer, at mængden af iblandet urin og fast gødning i afløbsvandet fra hestestalden vil være begrænset. For at væsken kan håndteres i henhold til husdyrgødningsbekendtgørelsens bestemmelser for restvand, kræves et kvælstofindhold på maksimalt 0,3 kg N/ton. Svendborg Kommune vurderer, at det ikke kan udelukkes, at højere næringsstofkoncentrationer kan forekomme, og betragter derfor indholdet som flydende husdyrgødning.

Ansøger har supplerende oplyst, at mængden af opsamlet afløbsvand højst vil være 15 m³/år. Da beholderen er med fast overdækning tilledes ikke regnvand. Ved etablering af en beholder på 21 m³, fås opbevaringskapacitet til knap 17 måneders produktion.

Ved beregning af den tilstrækkelige opbevaringskapacitet for dybstrøelsen har ansøger taget udgangspunkt i en fyldt stald, dvs. 30 årsheste med en gennemsnitsvægt på 500-700 kg og normtal 2019/20 for årsproduktionen af dybstrøelse, i alt 150 tons svarende til 255 m³. Det er herudfra beregnet, at den tilstrækkelige opbevaringskapacitet er 65 m³ svarende til en fjerdedel af årsproduktionen, idet dybstrøelsen typisk efter 3 måneders oplagring kan leve op til husdyrgødningsbekendtgørelsens definition af husdyrgødningsbaseret kompost, som kan opbevares i overdækket markstak.

I ansøgningen er der regnet med opstilling af 4 containere med et overfladeareal på hver 15 m², i alt 60 m². Ansøger har beskrevet, at der vil blive anvendt containere på enten 1,7 m i højden, som angives at kunne rumme 21 m³ gødning, eller containere på 2,2 m i højden, som angives at kunne rumme 30 m³ gødning. Ved fuld belægning i stalden vil den krævede tilstrækkelige kapacitet i containerne på 65 m³ således være opfyldt ved anvendelse af minimum én container på 30 m³.

Svendborg Kommune er enig i ansøgers opgørelse af tilstrækkelig kapacitet. Såfremt der foretages ændringer, der har betydning for kapaciteten, skal den driftsansvarlige udarbejde en ny opgørelse over kapaciteten, jf. husdyrgødningsbekendtgørelsens § 12.

Håndtering af dybstrøelse og flydende husdyrgødning

Beholderen til flydende husdyrgødning vil blive tømt efter behov med traktor og gyllevogn. Pga. karakteren af indholdet og den lille mængde vurderes risikoen for forurening ved håndteringen at være meget begrænset.

Ansøger ønsker at hestemøget, indtil det er kompostlignende og kan opbevares i markstak, kan opbevares i tætte og overdækkede containere placeret på en plads med et underlag af knust beton uden afløb til opsamling af møddingssaft.

Hvis ikke opbevaring af hestemøg i container følger husdyrgødningsbekendtgørelsens regler for opbevaring af fast gødning i lukkede containere, skal gældende byggeblad følges, jf. "Landbrugets Byggeblade – Container til opsamling af fast gødning fra heste, mink m.v." Der stilles vilkår om dette.

Dette indebærer, efter Svendborg Kommunes vurdering, at containerne til hestemøg bl.a. skal stå på en plads, hvor belægningen gør det muligt at se en eventuel udsivning fra containerne, og hvor eventuelt udsivende gødning ikke kan forurene jorden. Belægningen skal samtidig kunne modstå påvirkninger fra køretøjer, redskaber og den oplagrede gødning. Det er kommunens vurdering, at hvis dette skal kunne

efterleves, kræves en tæt belægning, der er uigennemtrængelig for fugt, som f.eks. beton. Svendborg Kommune vurderer, at et underlag af knust beton ikke kan opfylde dette.

For at mindske risikoen for forurening af området omkring containerpladsen stilles desuden vilkår om, at pladsen etableres, så der er en randzone på minimum 2 m støbt areal udenom arealet med containere.

Ansøger har oplyst, at gødningen ved udmugning køres med minilæsser eller trillebør de ca. 20 m fra stalden til containere. Svendborg Kommune skal her præcisere, at der ikke må etableres et mellemlager af gødning udenfor containerne, men at gødningen skal leveres direkte i containere, som efterfølgende lukkes/overdækkes.

Af hensyn til fastholdelse af forudsætningerne for ansøgningens ammoniakberegning stilles vilkår om typen af oplagret dybstrøelse. Vilkår om det maksimale overfladeareal af containere og beholder til flydende husdyrgødning er stillet under afsnittet "*Beliggenhed af anlægget*".

Svendborg Kommune vurderer desuden, at der skal stilles vilkår om egenkontrol af containerplads samt registrering af evt. utætheder og udførte reparationer.

Ved eventuelt ophør af hesteholdet vil ansøger rengøre staldbygningen, tømme beholderen til flydende gødning samt afsætte dybstrøelsen.

Fastsættelse af vilkår:

11. I de 4 containere til gødning med et samlet overfladeareal på maksimalt 60 m² må der oplagres fast gødning fra kvæg, heste, får, geder og mink.
12. Bestemmelserne om konstruktion, overdækning og placering i Landbrugets Byggeblad nr. 103.06-08 om "*Container til opsamling af fast gødning fra hest, mink m.v.*" skal følges.
13. Containere til hestemøg skal placeres på en tæt belægning, der kan modstå påvirkning fra køretøjer, containere m.v. og være uigennemtrængelig for evt. udsivende gødning. Belægningen skal udformes med en 2 m randbelægning til alle sider. Der må ikke placeres gødning på belægningen udenfor containerne, og evt. spild af gødning skal løbende fjernes.
14. Tætheden af gødningscontainere skal kontrolleres mindst én gang årligt, og eventuelle utætheder skal straks repareres.
15. Belægningen, hvor containere til opbevaring af hestemøg er placeret, skal mindst én gang årligt kontrolleres for tæthed. Eventuelle utætheder skal straks repareres.
16. Kontrol og eventuelle reparationer af containere og containerplads skal føres i journal. Journalen skal som minimum indeholde oplysninger for de seneste 5 år og skal desuden kunne fremvises ved tilsyn.

Ressourceforbrug – energi og vand

Ansøger mener ikke, at opgørelse af og opfølgning på ejendommens energi- og vandforbrug kræves i denne sag. Ansøgningen indeholder derfor kun oplysninger om de primære forbrugsposter for el og vand.

Svendborg Kommune anbefaler, at forbruget af både vand og energi følges af hensyn til optimal ressourceudnyttelse, men er enig med ansøger i, at det ansøgte ikke er omfattet af krav om BAT bl.a. i forhold til forbrug af energi og vand, og der stilles derfor ikke særlige vilkår hertil.

Opbevaring og håndtering af hjælpestoffer

Opbevaring og håndtering af olie, olieholdige produkter samt veterinærmedicin og kemikalier kan udgøre en risiko for forurening af jord, grundvand m.v.

Da markerne tilhørende Slotsalléen 100, 5700 Svendborg er bortforpagtet på ansøgningstidspunktet, opbevares og håndteres ikke brændstof, olieprodukter eller landbrugskemikalier på ejendommen. Den fremtidige drift er endnu ikke fastlagt, og ansøger har oplyst, at evt. brug af de nævnte risikoprodukter vil foregå efter gældende regler og anvisninger.

Svendborg Kommune stiller derfor nedenstående vilkår, som vil være gældende, hvis de nævnte stoffer anvendes på ejendommen. Kommunen vil følge op på forholdet ved de lovpligtige miljøtilsyn på ejendommen.

Olie og olieholdige produkter

Svendborg Kommune har vedtaget retningslinjer for, hvordan olietanke og tankpladser skal indrettes, jf. "Retningslinjer for indretning af tankpladser – Diesel- og benzintanke, hvor der ikke foregår salg" - vedlagt som Bilag 4. Formålet med retningslinjerne er, at beskytte jord og grundvand mod forurening med olie. Det fremgår af retningslinjerne, at disse gælder ved nyetablering og udskiftning af tanke og tankpladser. Svendborg Kommune vurderer, at retningslinjerne også skal omfatte alle olietanke og tankpladser på miljøgodkendte eller -tilladte husdyrbrug, og der stilles derfor vilkår herom.

Opbevaring af spildolie og andre olieholdige produkter, skal på samme måde foregå på en måde, så forurening af jord og grundvand undgås. Derfor stilles der vilkår om, at opbevaring af spildolie og andre olieholdige produkter skal ske i kar/beholdere, der kan rumme indholdet af den største beholder. Hvis rummet er indrettet med opkanter eller lignende, som forhindrer, at et eventuelt oliespild forurener jord eller grundvand, kan dette erstatte opbevaringen i en ekstra beholder. Steder, hvor spildolie og andre olieholdige produkter opbevares og håndteres, skal være overdækkede, og underlagets belægning skal være vanskeligt gennemtrængelig for olie samt uden afløb. Endelig skal der forefindes opsugningsmateriale, og et eventuelt spild skal straks opsamles og bortskaffes som farligt affald.

Fastsættelse af vilkår:

17. Indretning af tanke og tankplads skal følge Svendborg Kommunes "Retningslinjer for indretning af tankpladser – Diesel- og benzintanke, hvor der ikke foregår salg", jf. Bilag 4.
18. Ved ændringer af tank eller tankplads skal Svendborg kommunes gældende retningslinjer på ændringstidspunktet følges.
19. Opbevaring og håndtering af beholdere, der indeholder spildolie og andre olieholdige produkter, skal opbevares i et kar/beholder, der som minimum kan rumme indholdet af den største beholder, eller tilsvarende indretning. Beholdere skal være overdækket og skal placeres på belægning, der er vanskeligt gennemtrængelig for olie og uden afløb.
20. Der hvor spildolie og andre olieholdige produkter opbevares og håndteres, skal der forefindes opsugningsmateriale – og et evt. spild skal straks opsamles og bortskaffes som farligt affald.
21. Der hvor olie og lignende opbevares og håndteres, skal belægningen mindst én gang årligt kontrolleres for tæthed. Eventuelle utætheder skal straks repareres.
22. Kontrol og eventuelle reparationer af belægninger, herunder tankpladsers belægninger, skal føres i journal. Journalen skal som minimum indeholde oplysninger for de seneste 5 år og skal desuden kunne fremvises ved tilsyn.

Kemikalier

Opbevaring af bekæmpelsesmidler, rester herfra samt tom emballage skal følge reglerne i den til enhver tid gældende bekendtgørelse om bekæmpelsesmidler⁸.

De generelle regler fastsætter ikke regler om belægning og kontrol af denne for tæthed. Det er Svendborg Kommunes vurdering, at en forudsætning for, at der ikke er risiko for forurening af jord og grundvand er, at kemikalier opbevares på en tæt belægning uden mulighed for spild til afløb m.v. Endelig stilles der vilkår om, at belægningen mindst én gang årligt skal kontrolleres for tæthed.

Fastsættelse af vilkår:

23. Kemikalier, rester og tom emballage skal opbevares på et for kemikalierne tæt underlag uden mulighed for spild til afløb, jord, overfladevand og grundvand.
24. Belægningen i kemikalierummet skal mindst én gang årligt kontrolleres for tæthed.

⁸ Bekendtgørelse om bekæmpelsesmidler, BEK nr. 910 af 15. juni 2020 (bekæmpelsesmiddelbekendtgørelsen)

25. Kontrol og eventuelle reparationer skal føres i journal. Journalen skal indeholde oplysninger for de seneste 5 år og skal desuden kunne fremvises ved tilsyn.

Veterinærmedicin

Ud fra ansøgers oplysninger vurderer Svendborg Kommune, at der ikke er behov for at stille vilkår vedr. opbevaring og håndtering af veterinærmedicin.

Miljøpåvirkning fra husdyrbrugets anlæg

Kommunen skal ved afgørelsen sikre sig, at det ansøgte ikke vil have en væsentlig virkning på miljøet, herunder i forhold til ammoniakdeposition til natur, gener fra lugt, støj, rystelser, støv, skadedyr, transport og lys, uhygiejniske forhold, affaldsproduktion m.v., jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 34. Kommunen skal i den forbindelse fastsætte de nødvendige vilkår efter husdyrbruglovens § 27, stk. 1.

Påvirkningen forårsaget af ammoniakdeposition til naturområder og i særlige tilfælde også af lugtemission vurderes i forhold til emissionen fra produktionsarealet ved nudriften og 8-års driften.

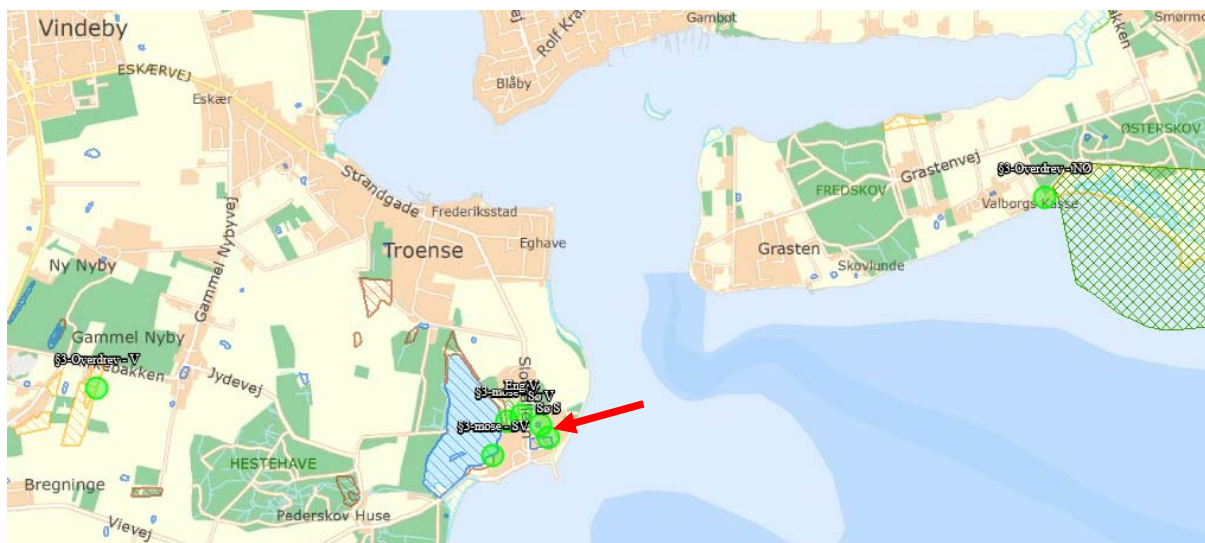
Der er ikke registreret dyrehold på ejendommen hverken i nudrift eller for 8 år siden. Svendborg Kommune vurderer derfor, at det er korrekt, at der i den digitale ansøgning ikke er indtastet besætningsoplysninger for henholdsvis nudrift og 8-års drift, og at dette er grundlaget for de efterfølgende vurderinger.

Ammoniakdeposition til naturområder

Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens §§ 26-29 fastsætter krav til den maksimale deposition af ammoniak til forskellige kategorier af naturområder.

I ansøgningssystemet har ansøger udpeget ammoniakfølsomme naturområder i nærheden af Valdemars Slot Gods A/S, som kan blive påvirket af ammoniakemission fra husdyrbrugets stald- og gødningsopbevaringsanlæg. Ammoniakdepositionen fra husdyrbruget er beregnet hertil. De udpegede naturområder er beskrevet nærmere og vist på kort i miljøansøgningen (se Bilag 1) og i Figur 9.

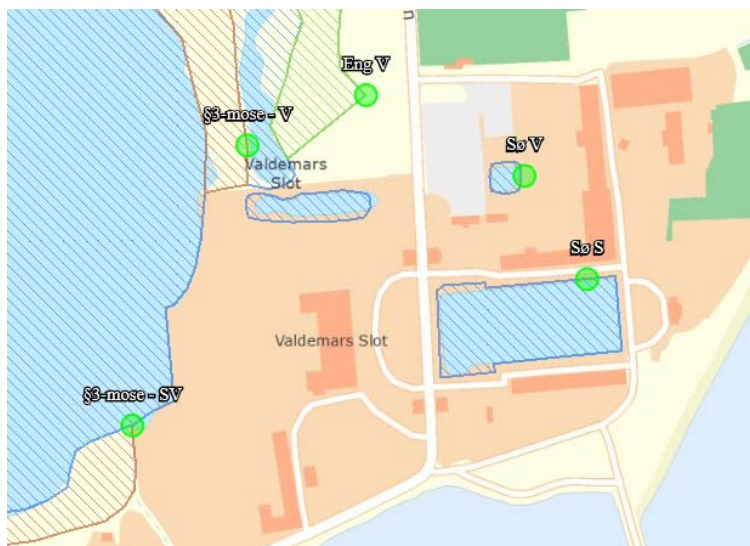
Figur 9. Udpegede naturpunkter til beregning af ammoniakdeposition (grøn cirkel) fra Valdemars Slot Gods A/S (rød pil). Habitatområde nr. 242 Thurø Rev (grøn skravering)

I husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen inddeles de ammoniakfølsomme naturområder i kategori 1-natur, kategori 2-natur og kategori 3-natur. Svendborg Kommune vurderer, at ansøgers udpegninger er dækkende for de relevante naturområder inden for hver kategori.

I ansøgningen er det desuden beskrevet, at der tæt på husdyrbruget ligger flere § 3 beskyttede søer, et vandløb og en eng. Da disse naturtyper ikke er omfattet af kategori 1-, 2-, og 3-natur, har ansøger ikke udpeget områderne i ansøgningssystemet og markeret dem på kortet, men ammoniakpåvirkningen er beregnet og vurderet som ikke-væsentlig. For at dokumentere ammoniakberegningen har Svendborg Kommune tilføjet søerne og engen i ansøgningssystemet - se Figur 10.

Figur 10. Naturområder tættest på anlægget med beregningspunkter markeret

Svendborg Kommune er enig med ansøger i, at det ikke er nødvendigt at beregne ammoniakdeposition til yderligere kategori 3-naturområder længere væk, eksempelvis områder med potentielt ammoniakfølsom skov, da depositionen til de mest nærliggende områder er lavere end det niveau, kommunen kan stille vilkår om.

I forhold til de gennemførte beregninger af ammoniakdepositionen vurderer Svendborg Kommune, at oplysninger om kildehøjder, ruhed og kumulation er korrekte.

Resultatet af beregningerne fremgår af den efterfølgende Tabel 7. Da hesteholdet etableres på en ejendom uden eksisterende husdyrproduktion, svarer merdepositionen i forhold til både 8-års drift og nudrift til den beregnede totaldeposition.

Tabel 7. Beregnet ammoniakdeposition fra husdyrbruget til naturområder

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):
					8-års drift	Nudrift:	
Eng V	Kategori 3	Sagsbehandler	0	Bn	0,2	0,2	0,2
Sø S	Kategori 3	Sagsbehandler	0	V	0,2	0,2	0,2
Sø V	Kategori 3	Sagsbehandler	0	V	1,0	1,0	1,0
§3-mose - SV	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,1	0,1	0,1
§3-mose - V	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,2	0,2	0,2
§3-Overdrev - V	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0
§3-Overdrev - NØ	Kategori 1	Ansøger	1	Bn	0,0	0,0	0,0

Kategori 1-natur

Kategori 1-natur er de Natura 2000-naturtyper, som er omfattet af husdyrbruglovens § 7, stk. 1, nr. 1. Det vil sige de ammoniakfølsomme naturtyper, som fremgår af bilag 3, pkt. D i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen og er omfattet af udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området samt kortlagt af Naturstyrelsen i forbindelse med Natura 2000-planlægningen.

Ifølge husdyrbrugloven må den totale kvælstofdeposition maksimalt udgøre 0,7 kg N/ha/år, dog 0,4 eller 0,2 kg N/ha/år, hvis der findes 1, eller mere end 1 husdyrbrug i nærheden.

Ansøger har udpeget et § 3-registreret overdrev indeholdende naturtype 6210 kalkoverdrev i Natura 2000-området 'Thurø Rev' – habitatområde nr. 242 ca. 3 km fra husdyranlægget. Der er regnet med kumulativ effekt fra 1 andet husdyrbrug, uden at dette er undersøgt nærmere.

Efter Svendborg Kommunes vurdering ligger der et andet husdyrbrug, der er godkendt med en ammoniakemission på mere end 5.000 kg N, inden for 1.000-2.500 m fra overdrevet. Det drejer sig om Nordvej 207, 5700 Svendborg med produktion af slagtekyllinger og beliggende inden for 1.800 m. Kravet til totaldeposition er således 0,4 kg N/ha/år.

Totaldepositionen til dette § 3 overdrev - NØ beregnes til 0,0 kg/ha/år. Dermed overholdes husdyrbruglovens grænseværdi på 0,4 kg N/ha/år.

Kategori 2-natur

Kategori 2-natur er ammoniakfølsom natur beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3 og beliggende udenfor Natura 2000-områder, f.eks. højmoser og lobeliesøer, § 3-beskyttede heder større end 10 ha og § 3-beskyttede overdrev større end 2,5 ha. Husdyrbruglovens krav til kategori 2-natur er en maksimal totaldeposition på 1,0 kg N/ha/år.

Nærmeste kategori 2-natur er et overdrev større end 2,5 ha, der ligger knap 2,5 km vest for staldanlægget (§ 3 overdrev - V).

Totaldepositionen til overdrevet er 0,0 kg N/ha/år, og dermed overholdes husdyrbruglovens krav til kategori 2-natur.

Kategori 3-natur

Kategori 3-natur er ammoniakfølsomme naturtyper beliggende udenfor Natura 2000-områder, som ikke er omfattet af kategori 1 og 2. Det vil sige § 3-beskyttede heder, moser og overdrev, og derudover også ammoniakfølsomme skove. Enge og strandenge regnes ikke for ammoniakfølsom natur, og er derfor ikke omfattet af kategori 3.

I modsætning til kategori 1- og 2-natur er der for kategori 3-natur ikke fastsat krav i husdyrbrugloven til den maksimale totaldeposition. Kommunen har dog mulighed for at stille krav om maksimal merdeposition til denne type naturområder, dog ikke under 1,0 kg N/ha/år.

Ansøger har udpeget to mindre § 3-beskyttede moser beliggende 220 m vest og 340 m sydvest for husdyranlægget. Merdepositionen til områderne er beregnet til henholdsvis 0,2 og 0,1 kg N/ha/år. Dermed kan der ikke stilles yderligere krav til merdepositionen.

Øvrig natur - §3-beskyttede naturområder

Inden for 300 m af husdyrbruget er der registreret fem søer, et vandløb og en eng som beskyttet efter § 3 i naturbeskyttelsesloven. Det påhviler derfor kommunen at vurdere, om etableringen af husdyrbruget vil resultere i tilstandsændringer i disse naturområder og dermed krav om dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3, jf. naturbeskyttelseslovens § 65, stk. 2.

Svendborg Kommune har beregnet ammoniakdepositionen til de to nærmeste søer og engen. Beregningerne viser en maksimal total- og merdeposition på 0,2 kg N/ha/år.

Ved fastsættelsen af beskyttelsesniveauet for kategori 3-natur ligger det til grund, at en merbelastning af et naturområde på mindre end 1 kg N/ha/år fra en ansøgt husdyrbrugsudvidelse ikke vil kunne påvises at forårsage tilstandsændringer i naturområdet.

Ud fra resultatet af depositionsregningen og ud fra en forudsætning om, at en merdeposition op til 1 kg N/ha/år ikke vil medføre en tilstandsændring, vurderer Svendborg Kommune, at etableringen af husdyrbruget ikke vil have en tilstandsændrende virkning på nogen af vandhullerne eller den nærmeste eng. Dermed overholdes naturbeskyttelseslovens § 3.

Svendborg kommune vurderer, at etableringen af husdyrbruget ikke vil medføre en væsentlig negativ påvirkning af § 3 beskyttet natur, der ikke er omfattet af kategori 3-natur.

Øvrig natur - udpegningsgrundlag for Natura 2000-område

I forbindelse med tilladelser og godkendelser skal kommunen foretage en vurdering i forhold til habitatbekendtgørelsen⁹. I henhold til habitatbekendtgørelsen kan der ikke gives tilladelse til et projekt, hvis projektet i sig selv eller i forbindelse med andre planer eller projekter kan skade et Natura 2000-område, jf. § 6, jf. § 7, stk. 5 i habitatbekendtgørelsen.

Svendborg Kommune har undersøgt, om projektet på Valdemars Slot Gods A/S kan påvirke udpegningsgrundlaget for nærmeste Natura 2000-område nr. 242 Thurø Rev væsentligt.

Nærmeste naturområde indenfor Natura 2000-området, som ikke er omfattet af husdyrbruglovens kategori 1-natur, er en strandeng - naturtype 1310 enårig strandengsvegetation. Denne naturtype er en del af udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området. Afstanden til anlægget på Valdemars Slot Gods A/S er godt 3 km, og ammoniakdepositionen til området er beregnet til 0 kg N/ha/år. Det ansøgte projekt vil ikke medføre nogen fysiske ændringer af det konkrete naturområde.

På den baggrund vurderer Svendborg Kommune, at det ansøgte projekt hverken i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke Natura 2000-området.

⁹ Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter, BEK nr. 1595 af 6. december 2018 (habitatbekendtgørelsen).

Samlet vurdering

Svendborg Kommune vurderer, at kravene om maksimalt tilladt totaldeposition for kategori 1- og kategori 2-natur er overholdt.

Svendborg Kommune vurderer, at der ikke er grundlag for at fastsætte krav til maksimal merdeposition i forhold til andre omkringliggende ammoniakfølsomme naturområder såsom ammoniakfølsomme skove, kategori 3-natur og § 3 natur.

Svendborg Kommune vurderer samlet set, at udvidelsen ikke vil medføre en påvirkning af internationale naturbeskyttelsesområder, ammoniakfølsomme skove og naturområder omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og husdyrbruglovens § 7. Der stilles derfor ikke vilkår i forhold til driften.

Påvirkning af arter med særlige beskyttelseskrav (bilag IV-arter)

I Danmark findes der 76 dyre- og plantearter, der er omfattet af EF-Habitatdirektivets¹⁰ bilag IV. Disse bilag IV-arter er særlig strengt beskyttet i deres naturlige udbredelsesområde ifølge direktivets artikel 12. Beskyttelsen indebærer forbud mod beskadigelse eller ødelæggelse af arternes levesteder, yngle- og rasteområder, både indenfor og udenfor Natura 2000-områderne. Beskyttelsen skal sikre, at arterne kan opnå "gunstig bevaringsstatus".

Før kommunen kan træffe afgørelse om tilladelse skal der foretages en konkret vurdering af, om det ansøgte projekt kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for Bilag IV-arter, jf. habitatbekendtgørelsens § 10, stk. 1, jf. § 7, stk. 5. Vurderingen skal fremgå af afgørelsen, jf. habitatbekendtgørelsens § 10, stk. 2.

Husdyrbruget Valdemars Slot Gods A/S er beliggende i det naturlige udbredelsesområde for bilag IV-arterne Stor vandsalamander, Spidssnudet frø, Springfrø og Grønbroget tudse. De kan således forekomme i lokalområdet. Der er ikke registreret bilag IV-plantearter i Svendborg Kommune. Alle padder og krybdyr, og alle orkidéarter er desuden fredede i Danmark. Svendborg Kommune har ikke kendskab til fredede eller rødlistede arter i området.

Der ligger fem vandhuller/søer, en eng, et moseområde og et vandløb indenfor 300 m fra staldanlægget. Svendborg Kommune har ikke kendskab til, om naturområderne er yngle- eller rastelokaliteter for stor vandsalamander eller de tre arter af frøer.

Svendborg Kommune har i foregående afsnit vurderet, at etableringen af hestehold på ejendommen ikke vil medføre tilstandsændring af naturområderne, da ammoniakdepositionen til områderne er begrænset. Af samme grund vurderes, at det ansøgte ikke vil forringe områdernes potentiale som levesteder for bilag IV-arter. Bilag IV-arter eller deres yngle- og rastelokaliteter vurderes derfor ikke at blive påvirkede af projektet.

Der etableres ikke nye staldafsnit eller andre større driftsbygninger. De to gødningsopbevaringsanlæg, ridebanen og luftfoldene etableres i umiddelbar nærhed af eksisterende bygninger eller på arealer, der allerede har været påvirket af færdsel m.m. Svendborg Kommune vurderer derfor, at yngle- og rasteområder for bilag IV-arter ikke påvirkes direkte af det ansøgte.

Svendborg Kommune vurderer på baggrund af ovenstående, at den ansøgte etablering af hestehold på ejendommen ikke vil beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for områdets særligt beskyttede arter. Der stilles derfor ikke vilkår i forhold til områdets særligt beskyttede arter.

Lugt

Den primære kilde til lugt fra dyrehold er lugtemission fra stalde. Der vil også kunne forekomme lugt fra gødningsopbevaringsanlæg og ved udbringning af gødning. Der foreligger dog kun data og modeller, der kan beregne lugtbelastningen fra stalde til omgivelserne. Det betyder, at lugtgener fra gødningsopbevaringsanlæg og ved udbringning primært reguleres ved generelle regler om bl.a.

¹⁰ EF-direktiv af 21.5.1992 (92/43/EØF)

overdækning af gyllebeholdere og oplag af fast gødning, samt tidspunkter for, hvornår og hvordan husdyrgødning må udbringes, jf. husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Lugtemissionen fra staldanlægget beregnes ud fra produktionsarealets størrelse i m² og de fastsatte emissionsfaktorer for dyretypen og staldsystemet, med fradrag for effekten af eventuelle lugtreducerende tiltag. Lugtbelastningen i omgivelserne angives ved modelberegnete geneafstande og tilhørende genekriterier. Afstanden til naboer skal være længere end de beregnede geneafstande, for at genekriterierne kan overholdes, og lugt fra staldanlægget vurderes til ikke at medføre en væsentlig påvirkning af omgivelserne.

Husdyrbruglovens genekriterier er fastlagt for følgende kategorier af boliger: enkeltliggende boliger, boliger i samlet bebyggelse¹¹/lokalplanlagt boligområde m.v.¹² og nuværende eller fremtidigt byzone/sommerhusområde. Beboelsesbygninger på ejendomme med landbrugspligt efter landbrugslovens regler samt beboelsesbygninger, der ejes af driftsherren for det ansøgte anlæg, er ikke omfattet af krav til lugtbelastning og indgår derfor ikke ved opgørelsen af enkeltliggende bolig og bolig i samlet bebyggelse.

Beregningen af geneafstandene foretages både efter FMK-modellen¹³ og Miljøstyrelsens lugtmodel (NY)¹⁴, og geneafstanden fastsættes på baggrund af den længste geneafstand beregnet efter de to modeller. Det indgår i modelberegningen, at geneafstandene reduceres, hvis husdyrbruget er placeret nord for de omkringboende. Omvendt forøges geneafstandene, hvis der ligger andre større husdyrbrug tæt på beboelserne, dette betegnes kumulation. Når det drejer sig om heste, kan beregningen kun foretages efter NY model.

Ansøger har beskrevet, at der ikke findes og derfor ikke anvendes særlig miljøteknologi som lugtreducerende tiltag i hestestalden.

Ansøger har udpeget og beskrevet beliggenheden af nærmeste enkeltliggende bolig uden landbrugspligt og ikke ejet af ansøger (Nørreskovvej 37), nærmeste samlet bebyggelse (Jydevej 2 i Gammel Nyby) samt nærmeste byzone (kommuneplanramme for boligområde ved Grønnegade 56, Troense SV).

Svendborg Kommune vurderer, at samlingen af fritliggende sommerhuse og helårsbeboelser udenfor sommerhusområde og byzone ved Grasten på sydvestspidsen af Thurø kan udgøre en samlet bebyggelse, og at Skippervej 222 er nærmeste beboelsesbygning. Desuden vurderes byzonegrænsen i den sydøstlige del af Troense at ligge tættest på hestestalden på Valdemars Slot Gods A/S. Svendborg Kommune har derfor tilføjet disse punkter til lugtberegningen i det digitale ansøgningskema.

Ved ingen af de udpegede boliger eller områder ligger der andre husdyrbrug, som giver basis for at indregne kumulation. Det efterfølgende oversigtskort (Figur 11) viser placeringen af beregningspunkterne.

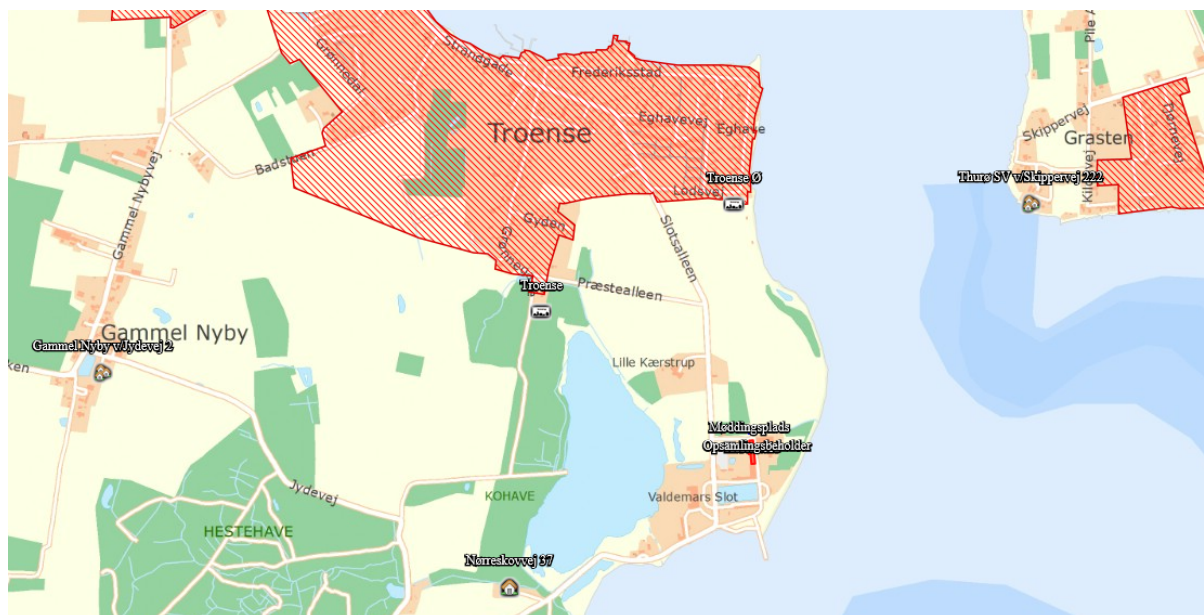
¹¹ Beboelsesbygninger på ejendomme uden landbrugspligt, som ikke ejes af den ansvarlige for driften, hvor der inden for en afstand af 200 m ligger flere end 6 beboelsesbygninger på hver sin ejendom uden landbrugspligt, som ikke ejes af den ansvarlige for driften.

¹² Lokalplan i landzone, der er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.

¹³ Beskrevet i "Vejledende retningslinjer for vurdering af lugt og begrænsning af gener fra stalde, FMK 2. udgave maj 2002".

¹⁴ I henhold til "Faglig rapport vedrørende en ny lugtvejledning for husdyrbrug, december 2006, Skov- og Naturstyrelsen" med standardiseret OML-beregning (Operationelle Meteorologiske Luftkvalitetsmodeller).

Figur 11. Udklip fra ansøgningssystemet med placering af punkter for beregning af lugt

Ansøger har i ansøgningssystemet gennemført en beregning af lugtbelastningen ved ovenstående beregningpunkter. Resultatet fremgår af den efterfølgende Tabel 8, hvor geneafstandene er sammenlignet med gennemsnitsafstandene fra et vægtet lugtcentrum på husdyrbruget til nærmeste punkt hos de omkringboende eller ved byzonegrænsen. Som det fremgår, er alle korrigerede geneafstande kortere end de aktuelle afstande.

Tabel 8. Resultat af lugtberegning fra ansøgningssystemet

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
Nørreskovvej 37	0	NY	0*	0*	820,2	Ja
Gammel Nyby v/Jydevej 2	0	NY	22,7	22,7	1932,6	Ja
Thurø	0	NY	22,7	22,7	1102,5	Ja
Troense	0	NY	27,1	27,1	746,2	Ja
Troense Ø	0	NY	27,1	27,1	731,7	Ja

Det bemærkes i ansøgningssystemet, at "geneafstanden fra NY modellen er 0, selvom der er en faktisk lugt fra stalden. Dette skyldes at lugten er for lav til at lugtspredningen kan beregnes".

Da det tilladte geneniveau for lugt er lavere for samlet bebyggelse end for enkeltbolig, er Svendborg Kommune enig i ansøgers bemærkning om, at når geneafstanden til samlet bebyggelse er overholdt, er også geneafstanden til enkeltbolig overholdt.

Svendborg Kommune vurderer, at beskyttelsesniveauet i forhold til lugt er overholdt. Der stilles derfor ikke vilkår til begrænsning af lugt fra husdyrbruget.

Samlet set vurderer Svendborg Kommune, at husdyrproduktionen ikke vil medføre væsentlige lugtgener for omgivelserne, da lovens fastsatte genekriterier for lugt overholdes. Der stilles derfor ikke særlige vilkår til begrænsning af lugt fra staldanlægget.

Støj

Det er Svendborg Kommunes vurdering, at støj fra husdyrbrug skal håndteres og vurderes i henhold til Miljøstyrelsens gældende vejledninger om "Ekstern støj". Det betyder bl.a., at der i miljøtilladelsen skal fastsættes støjgrænser, der sikrer, at omgivelserne ikke belastes med støj, der er højere end støjgrænserne. Samtidig skal der gennemføres en vurdering af, om de fastsatte støjgrænser kan overholdes. Denne vurdering tager typisk udgangspunkt i ansøgers oplysninger om *støjemissionen*, og Svendborg Kommunes orienterende beregning af *støj-immissionen* (støjbelastningen) i de nærmeste omgivelser.

Emissionen bestemmes med udgangspunkt i oplysninger om de væsentligste støjkloder herunder placering, kildestyrke, driftstid, afskærmning m.v. Immissionen bestemmes ved beregning med udgangspunkt i emission, afskærmning, afstands-dæmpning m.v.

Støj fra husdyrbrug forekommer dels fra selve driften og dels fra transport til og fra ejendommen. Det betyder, at driftsstøjen inkluderer støj fra stationære støjkloder og fra den interne transport på ejendommen, men ikke støj fra markdriften.

Vurdering af støj

Husdyrbruget på Slotsalléen 100 er placeret i det åbne land, og afstanden til nærmeste nabobeboelse, dvs. boligen på en ejendom ikke ejet af ansøger, nærmeste lokalplanlagte område og byzone/sommerhusområde er 700 m eller mere. Derudover er der flere udlejningsboliger - ejet af ansøger - der ligger nærmere end 700 m fra det ansøgte anlæg - se figur 12. I henhold til retspraksis¹⁵ udelades ejendomme, der ejes af ansøger, i forbindelse med fastsættelse af støjgrænser og vurderingen af, om støjgrænserne kan overholdes.

Figur 12. Oversigtskort over husdyrbrugets beliggenhed i forhold til de nærmeste naboer.

E = beboelse ejet af Valdemars Slot Gods A/S, B = beboelsesbygning på naboejendom uden landbrugspligt.

Der er ingen beboelser på naboejendomme med landbrugspligt eller i samlet bebyggelse/byzone indenfor området.

¹⁵ NMK-135-00026

Ifølge Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 bør støj fra landbrugsdrift ikke være større ved boliger i det åbne land eller byzone end de grænseværdier, der er vist i den efterfølgende Tabel 9.

Tabel 9. Vejledende støjgrænser – Vejledning 5/1984 fra Miljøstyrelsen

Område	Mandag-fredag kl. 7-18 (8 timer) Lørdag kl. 7-14 (7 timer)	Alle dage kl. 18-22 (1 time) Lørdag kl. 14-18 (4 timer) Søn- og helligdag kl. 07-18 (8 timer)	Alle dage kl. 22-07 (½ time)	Alle dage kl. 22-07 Maksimalværdi
Enkeltbolig i det åbne land	55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)	55 dB(A)
Byzone	45 dB(A)	40 dB(A)	35 dB(A)	50 dB(A)

Støjbidraget (bortset fra maksimalværdien) måles som det ækvivalente, konstante, korregerede støjniveau i dB(A) (referencelydtrykket 20 µPa). Tallene i parenteserne angiver midlingstiden inden for den pågældende periode.

Svendborg Kommune vurderer, at der skal stilles vilkår om, at Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser skal overholdes.

Ifølge ansøger vil de væsentligste kilder til støjemission fra husdyrbruget være driftsstøj ved aflæsning af foder, planering af ridebane med traktor samt trafikstøj i forbindelse med håndtering af husdyrgødning og transport af heste til og fra ejendommen. Transporterne til og fra husdyrbruget og arbejdsopgaverne med brug af traktor vil primært finde sted i dagtimerne.

På baggrund af afstanden på minimum 700 m fra anlægget til nærmeste nabobeboelser/områder har ansøger ikke oplyst yderligere om omfanget af støj.

Svendborg Kommune vurderer, at de oplyste støjklender primært vil være kilder, der vedrører traktorer, lastbiler eller lignende. Der er her tale om støjklender, som vil have en kildestyrke omkring 100-103 dB(A). Sammenholdt med den forholdsvis store afstand til de omkringliggende boliger (- ikke ejet af ansøger) samt andre støjfølsomme områder er det Svendborg Kommunes vurdering, at de fastsatte støjgrænser med stor sandsynlighed kan overholdes. Der fastsættes derfor ikke særlige vilkår til begrænsning af støj fra husdyrproduktionen, Dog fastsættes der et generelt vilkår om, at hvis Svendborg Kommune anser det for nødvendigt, skal det dokumenteres, at de fastsatte støjgrænser kan overholdes.

Fastsættelse af vilkår:

26. Husdyrbruget må ikke give anledning til væsentlige støjgener. Husdyrbrugets samlede bidrag til det ækvivalente, korregerede støjniveau målt i dB(A) og målt i ethvert punkt ved naboer eller deres opholdsarealer må ikke overstige følgende værdier:

Mandag-fredag kl. 7-18 (8 timer) Lørdag kl. 7-14 (7 timer)	Alle dage kl. 18-22 (1 time) Lørdag kl. 14-18 (4 timer) Søn- og helligdage kl. 7-18 (8 timer)	Alle dage kl. 22-7 (½ time)	Alle dage kl. 22-7 Maksimal værdi
55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)	55 dB(A)

Støjbidraget (bortset fra maksimalværdien) måles som det ækvivalente, konstante, korregerede støjniveau i dB(A) (referencelydtrykket 20 µPa). Tallene i parenteserne angiver midlingstiden inden for den pågældende periode.

27. Hvis tilsynsmyndigheden anser det for nødvendigt, skal den ansvarlige for husdyrbruget dokumentere, at de fastsatte støjgrænser kan overholdes. Denne dokumentation kan dog kun kræves én gang årligt.

28. Dokumentationen skal foretages i form af målinger eller beregninger efter Miljøstyrelsens retningslinjer.
29. Målingerne/beregningerne skal udføres af en person eller et firma, der er at finde på Miljøstyrelsens sidst reviderede liste over firmaer/personer, der er godkendte til at udføre Miljømåling – ekstern støj.
30. Målinger/beregninger skal udføres efter Miljøstyrelsens vejledninger om beregning og målinger af ekstern støj fra virksomheder (Vejledning nr. 5/1984 – Ekstern støj virksomheder, Vejledning nr. 6/1984 – Måling af ekstern støj fra virksomheder, Vejledning nr. 5/1993 – vejledning om beregning af ekstern støj fra virksomheder), og skal desuden være i overensstemmelse med Miljøstyrelsens gældende bekendtgørelse om kvalitetskrav til miljømålinger udført af akkrediterede laboratorier, certificerede personer.
31. Hvis det kan konstateres, at de fastsatte støjgrænser ikke kan overholdes, skal der - senest 2 mdr. efter at resultatet foreligger - sendes en redegørelse for, hvordan støjen kan reduceres, så de fastsatte støjgrænser kan overholdes.
32. Redegørelsen skal indeholde en tidsplan for gennemførelse af eventuelle støjdæmpende foranstaltninger og et økonomisk overslag over de foreslåede ændringer.

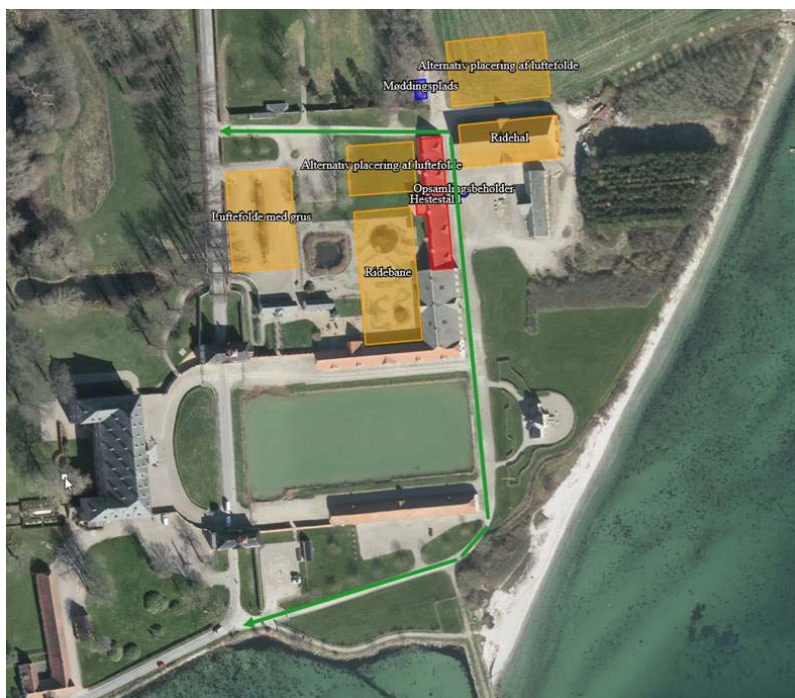
Transport

De miljømæssige gener forbundet med transport vil primært være støj, lugt og støv. Lugtgener vil oftest kun forekomme ved gyllekørsel. Støvgener vil oftest kun være et problem ved kørsel på grus- og markveje, og hvis naboerne ligger tæt ved kørselsvejen. Støjgener vil sandsynligvis opleves som værende mest generende i aften- og i de tidlige morgentimer.

I miljøansøgningen har ansøger redegjort for det anslåede antal og typen af transportere til og fra husdyrbruget. Samlet forventes etableringen af hesteholdet at give anledning til ca. 400 transportere årligt med tunge køretøjer inkl. biler med hestetrailere. Transporterne vil være fordelt over hele året og primært foregå i dagtimerne.

Til- og frakørsel er markeret med grøn pil på nedenstående kort (Figur 13).

Figur 13. Adgangsveje til og fra husdyrbruget

Ansøger har supplerende oplyst, at interne transporter primært vil være udmugning med minilæsser.

På baggrund af beliggenheden af husdyrbruget i forhold til nabobeboelser samt antallet og karakteren af transporter vurderer Svendborg Kommune, at intern transport og transport til og fra husdyrbruget ikke vil give væsentlige gener for omboende. Der stilles derfor ikke vilkår vedrørende transport.

Rystelser

Ansøger har ikke forholdt sig til muligheden for gener for omgivelserne forårsaget af rystelser fra husdyrbruget.

Der er i ansøgningen ikke beskrevet brug af maskintyper indenfor anlægget, der frembringer rystelser. Da der ikke ligger beboelser helt tæt på anlægget eller adgangsvejene, vurderer Svendborg Kommune, at husdyrbruget ikke vil give anledning til væsentlige gener i form af rystelser.

Støv

Ansøger vurderer, at brugen af ridebanen og intern transport vil være de væsentligste kilder til støv i omgivelserne. Derudover kan håndtering af stråfoder og strøelse give lokal støvpåvirkning. Det er dog under sagsbehandlingen uddybet, at strøelse i form af spåner eller træpiller leveres i lukket emballage. Andet foder end stråfoder leveres også i lukkede sække. Både foder og strøelse leveres løbende og opbevares i sidebygningen til hestestalden.

Ridebanen etableres med et top lag af grus, men ansøger vil i tilfælde af støvgener få iblandet støvdæmpende materiale i overfladelaget.

Svendborg Kommune vurderer på baggrund af ansøgers oplysninger, at husdyrbruget ikke vil give anledning til væsentlige støvgener udenfor matriklen.

Med henblik på at kunne gribe ind, hvis der alligevel skulle opstå væsentlige støvgener, stiller Svendborg Kommune følgende vilkår:

Fastsættelse af vilkår:

33. Driften må ikke give anledning til støvgener uden for ejendommens areal, som er væsentlige efter tilsynsmyndighedens vurdering.

34. Hvis der efter tilsynsmyndighedens vurdering opstår væsentlige støvgener, skal der foretages støvreducerende tiltag. Inden etablering skal tiltag accepteres af tilsynsmyndigheden.

Lys

Ansøger har beskrevet placering og brug af inden- og udendørs belysning i om omkring stald og ridehal i ansøgningsmaterialet. Det er desuden præciseret, at der ikke placeres lysmaster ved ridebanen.

Svendborg Kommune vurderer på baggrund af omfanget af udebelysning samt afstanden på 7-800 m til beboelser, som ikke hører under ansøgers ejendom, at husdyrbruget ikke vil give anledning til væsentlige lysgener for naboer eller forbi passerende. Der stilles derfor ikke vilkår om lys.

Med henblik på at kunne gribe ind, hvis der skulle opstå væsentlige lysgener i omgivelserne, stiller Svendborg Kommune følgende vilkår:

Fastsættelse af vilkår:

35. Udenfor ejendommens areal må der ikke forekomme lysgener, der er væsentlige efter tilsynsmyndighedens vurdering.

36. Hvis der opstår væsentlige lysgener, skal der foretages lysregulerende tiltag. Inden etablering skal tiltag accepteres af tilsynsmyndigheden.

Skadedyr

Ansøger har beskrevet, at fluer og andre skadedyr vil blive bekæmpet efter gældende regler, så de ikke er til gene for omgivelserne.

Formålet med at bekæmpe skadedyr er at tage hensyn til omkringliggende beboelser. Den hyppigste gene fra skadedyr er fluegener, men rotter og mus kan også udgøre en væsentlig gene.

Forebyggelse af fluegener kræver først og fremmest en hensigtsmæssig gødningshåndtering, og en generel god staldhygiejne med fjernelse af gødnings- og foderrester. Der er i tidligere afsnit fastsat vilkår om rengøring, som skal sikre, at der opretholdes en god staldhygiejne.

Forebyggelse af rotter og mus sker bl.a. ved at sikre, at steder, hvor foder håndteres og opbevares, skal renholdes og vedligeholdes, og der stilles vilkår herom. Bekæmpelse af rotter skal ske i henhold til aftale med autoriseret rottebekæmper, f.eks. via den kommunale ordning.

Med baggrund i disse betragtninger stilles følgende vilkår:

Fastsættelse af vilkår:

37. Der skal foretages en effektiv forebyggelse og bekæmpelse af skadedyr (fluer, rotter m.fl.) på ejendommen. Bekæmpelsen skal være i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Agro, Institut for Agroøkologi, Aarhus Universitet.

38. Hvor foder opbevares og håndteres, skal der renholdes og vedligeholdes, så der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.).

Spildevand og tagvand

Ansøger har ikke redegjort for afledning af tagvand eller sanitært spildevand fra driftsbygningerne i ansøgningen, men har efterfølgende suppleret ansøgningen med oplysning om, at der ikke etableres toiletforhold i forbindelse med anlægget.

Som beskrevet under afsnittet "Håndtering af gødning og flydende husdyrgødning" ledes afløbsvand fra stalden til en ny lukket beholder placeret udenfor stalden mod øst, hvorfra det afhentes til udbringning på mark efter gældende regler. På årsbasis regnes med en samlet afløbsmængde på op til 15 m³ - primært fra vandspiltovene, da der er drikkekopper i hesteboksene, hvor evt. spild opsuges i strøelsen, og da hele stalden kun sjældent vaskes.

Der findes ikke støbt plads til vask af maskiner m.m., ensilageplads, møddingsplads eller øvrige befæstede arealer med afløb på ejendommen.

Ridebanen og evt. luftefoldene etableres på steder, hvor der allerede er fast belægning uden afløb. Ansøger har supplerende oplyst, at der ikke er kendskab til, at den nuværende minigolfbane, parkeringspladsen eller de alternative placeringer for luftefoldene er drænet, og at der ikke ny-etableres drænafløb fra disse områder.

Svendborg Kommune vurderer, at såfremt tagarealet ikke udvides, kræver en ændret anvendelse af bygningerne ikke en tilladelse til afledning af tagvand.

Hvis ridebane og luftefolde etableres med fast underlag, så regnvandet ikke kan nedsives direkte på arealet, kan det kræve en udlednings- eller nedsivningstilladelse. Som projektet er beskrevet, kræver det ikke en sådan tilladelse.

Svendborg Kommune stiller ikke vilkår med hensyn til spildevand/tagvand på ejendommen.

Affald

Ansøger har ikke redegjort for de forventede typer og mængder af affald fra husdyrbruget, kun at affaldet vil blive bortskaffet efter gældende regler. Det er desuden beskrevet, at de forventeligt få døde heste vil blive opbevaret på pladsen for containere med hestemøg før afhentning til destruktion.

Husdyrproduktionen er omfattet af affaldsbekendtgørelsen¹⁶ og af Svendborg Kommunes gældende Regulativ for erhvervsaffald, <https://www.svendborg.dk/erhverv/miljoe-landbrug-og-vand/affald>. Erhvervsaffald fra husdyrbruget skal håndteres i overensstemmelse med dette regulativ. Erhvervsaffaldsregulativet fastsætter regler for sortering og genanvendelse af affald med henblik på at sikre en miljømæssigt forsvarlig bortskaffelse med størst mulig ressourceudnyttelse.

Det forudsættes, at husdyrbruget lever op til reglerne i erhvervsaffaldsregulativet, og Svendborg Kommune vurderer på denne baggrund, at det ikke er påkrævet at stille skærpende vilkår vedrørende håndtering af ejendommens affald.

Håndtering af døde dyr på ejendommen er omfattet af reglerne i bekendtgørelse om opbevaring m.m. af døde produktionsdyr¹⁷, og det forudsættes, at disse regler bliver fulgt. Reglerne sigter primært mod at undgå smitterisiko fra døde dyr gennem krav vedr. placering og indretning af afhentningspladser. Der stilles derfor vilkår om opbevaring af hensyn til omgivelserne.

Fastsættelse af vilkår:

39. Døde dyr skal opbevares således, at de ikke giver anledning til væsentlige gener for omkringboende eller forbipasserende.

Egenkontrol og overvågning

Ansøger har ikke beskrevet forslag til egenkontrol i den miljøtekniske redegørelse. Svendborg kommune vurderer, at der skal stilles vilkår om egenkontrol af containere til hestegødning og af den støbte plads, hvor de placeres, samt af områder, hvor eventuelle olieprodukter og kemikalier opbevares. Disse vilkår er stillet under de relevante afsnit.

¹⁶ Bekendtgørelse om affald, BEK nr. 224 af 8. marts 2019 (affaldsbekendtgørelsen).

¹⁷ Bekendtgørelse om opbevaring m.m. af døde produktionsdyr, BEK. nr. 558 af 1. juni 2011.

Konklusion

Svendborg Kommune vurderer, at etableringen af husdyrbruget kan tillades, idet de lovpligtige afstandskrav og beskyttelsesniveauer er overholdt, eller der er meddelt dispensation med vilkår om indretning og drift.

Etableringen vil ikke medføre en væsentlig påvirkning af landskabelige værdier, naturen med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder - herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning - jord, grundvand og overfladevand, eller væsentlig påvirkning i form af lugt-, støj-, rystelses-, støv-, flue-, transport- og lysgener, uhygiejniske forhold m.v.

Samlet set vurderer Svendborg Kommune, at afgørelsen ikke indebærer væsentlig virkning på miljøet, herunder i forhold til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet, med de angivne vilkår.

På baggrund af de begrænsede emissioner fra husdyrbrugets anlæg og det ansøgt beliggenhed langt fra Danmarks grænse til andre stater vurderer Svendborg Kommune endvidere, at etableringen af husdyrbruget ikke vil medføre grænseoverskridende virkninger.

BILAG

Bilag 1. Miljøansøgning

Bilag 2. Situationsplan

Bilag 3. Plantegning hestestald

Bilag 4. Svendborg Kommunes tankplads-retningslinjer

Bilag 1. Miljøansøgning

§ 16b miljøansøgning

Etablering af hestehold på
Valdemars Slot
Slotsalleen 100, 5700 Svendborg

Skema i Husdyrgodkendelse.dk: 220091

Indsendt til Svendborg Kommune 19. juni 2020

★velas

★velas

Indholdsfortegnelse

1. A. Oplysninger om ansøger og ejerforhold	3
2. B. Husdyrbruget og det ansøgte	4
2.1 Indretning og drift af anlægget	4
2.2 Bygningmæssige ændringer og anlægsarbejde	6
2.3 Produktionsmæssig sammenhæng med andre husdyrbrug	6
2.4 Beliggenhed	7
2.4.1 Generelle afstandskrav	8
2.4.2 Landskabelige hensyn	9
2.5 Ammoniakemission	10
2.5.1 Naturpunkter	10
2.6 Lugtemission	13
2.6.1 Nærmeste nabobebyggelser	13
2.6.2 Kumulation til naboer	14
2.6.3 Miljøteknologi til lugtreduktion	14
2.6.4 Resultat af lugtberegning	14
2.7 Øvrige emissioner og gener	15
2.7.1 Støj	15
2.7.2 Støv	15
2.7.3 Lys	15
2.7.4 Skadedyr	15
2.7.5 Transporter	15
2.8 Reststoffer, affald og naturressourcer	16
2.8.1 Døde dyr	16
2.8.2 Affald	16
2.8.3 Olie- og kemikalier	16
2.8.4 Energiforbrug	17
2.9 BAT-Ammoniakemission	17
2.10 Grænseoverskridende virkninger	17

1. A. Oplysninger om ansøger og ejerforhold

På Valdemars Slot, Slotsalleen 100, 5700 Svendborg ønskes etableret et hestehold med 433 m² produktionsareal med hestebokse og tilhørende faciliteter til hesteavl, træning af stutternes heste, fremvisning og salg af stutternes heste samt undervisning af ryttere som kommer med deres egen hest.

Følgende beskrivelser og vurderinger af husdyrbruget er i henhold til oplysningskrav ved ansøgning om miljøtilladelse efter § 16b i husdyrbrugloven. Oplysningskravene er listet op i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens Bilag 1 pkt. A og B 1-10).

Ansøgningen skal ses som supplement til it-ansøgningssystemet Husdyrgodkendelse.dk, hvor alle beregninger er foretaget og ansøgningen indsendes til kommunen.

Ansøger og ejer	Valdemars Slot Gods A/S Slotsalleen 100, 5700 Svendborg
Husdyrbrugets adresse	Slotsalleen 100, 5700 Svendborg
CVR-nummer	33954530 - Valdemars Slot Gods A/S
CHR-nummer	Heste er ikke omfattet af CHR-registret
Kommune	Svendborg Kommune
Ejendomsnummer	4790094616
Matrikel-nr.	1a - Valdemars Slot Hgd., Bregninge
Produktionsmæssig sammenhæng	Ingen produktionsmæssig sammenhæng med øvrige husdyrbrug.
Ansøgningsskema i husdyrgodkendelse.dk	220091
Konsulent	Velas I/S Lykke Pilegaard, Miljøkonsulent, Cand. Agro Damsbovej 11, 5492 Vissenbjerg Mail: lyp@velas.dk Mobil: 24796864
Ansøgning indsendt	19. juni 2020

Ansøger

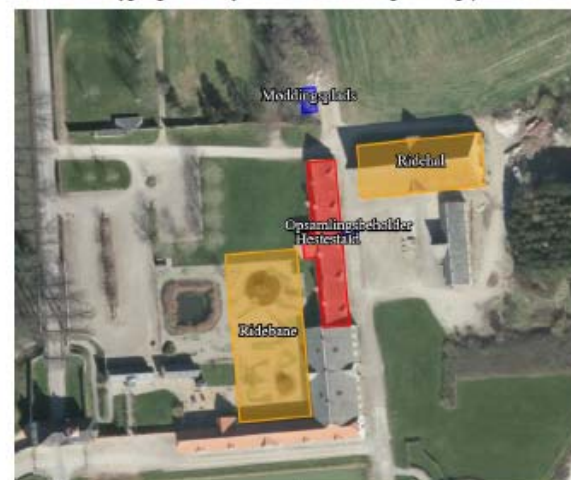
Valdemars Slot Gods A/S, Slotsalleen 100, 5700 Svendborg, ansøger på ejendommen Slotsalleen 100, 5700 Svendborg, om en § 16b miljøtilladelse efter Husdyrbrugloven. Til etablering af hestestald og ridehus i eksisterende bygninger. Ny udendørs ridebane, møddingsplads og folde.

Hestestalden og tilhørende faciliteter til hesteholdet vil efterfølgende blive lejet ud og dermed drevet af en anden end ejer, men i samarbejde med Valdemars Slot og de øvrige aktiviteter på ejendommen. Denne driftsform er ikke anderledes end traditionelle husdyrbrug.

2. B. Husdyrbruget og det ansøgte

2.1 Indretning og drift af anlægget

Husdyrbruget på Valdemars Slot, Slotsalleen 100, 5700 Svendborg, etableres i eksisterende bygninger samt ny udendørs ridebane og møddingsplads.

Figur 1. Staldafsnit og opbevaringsanlæg på Valdemars Slot.

Med ændringen af Husdyrloven i år 2017 angives der ikke længere et antal dyr i en miljøansøgning, men et produktionsareal til opstaldning af dyreholdet.

Det samlede ansøgte produktionsareal er på 433 m², bestående af 30 hestebokse à 3,8 x 3,4 m og 4 opbindingspladser à 3,8 x 3,0 m i hestestalden. Nogle af boksene bliver lidt mindre og andre måske lidt bredere på grund af eksisterende spær i bygningen. Boksene er jævnt fordelt langs bygningens ydervægge med én staldgang i midten. Den lille sidebygning anvendes til foderopbevaring og sadelrum.

Der er ikke registreret noget dyrehold på ejendommen, hverken i nudrift eller 8 års driften for 8 år siden.

Figur 2. Plantegning hestestald. Kilde: Praksisarkitekter, Troense.

Den eksisterende bygning som i ansøgt skal anvendes til hestestald er med betongulv. Udover hesteboksene og opbindingspladserne etableres der også 2 vandspiltov. Fra vandspiltovene etableres der nyt afløb til en opsamlingsbeholder udenfor stalden, hvorfra restvand kan udbringes i henhold til reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen. På ansøgningstidspunktet er størrelsen på beholderen ikke endeligt bestemt, men overfladearealet bliver maksimalt på 25 m² og dermed væsentligt under 99 m².

Til opbevaring af dybstrøelse fra hesteboksene opstilles der nord for hestestalden fire tætte containere med presenning over, på en plads af knust beton. Jf. normtal 2019 producerer 30 heste ca. 150 t dybstrøelse pr. år svarende til 255 m³ dybstrøelse, som skal kompostere 3 måneder i boksen eller opbevaringslager, inden det lægges ud i overdækket markstak. Ved hyppig udmugning skal der derfor være opbevaringskapacitet til 65 m³ dybstrøelse. Derfor er der søgt til 4 containere à 2,5 x 6 m i alt 60 m² overfladeareal. Så er der helt sikkert kapacitet til, at 3 containere kan anvendes til kompostering. Er standardhøjden på 1,7 m for en container på 21 m³ ikke nok, kan der i stedet opstilles en højere på 2,2 m med samme grundmål, men som i stedet kan rumme 30 m³. Dermed bliver der i alt kapacitet til 120 m³ hestemøg.

I eksisterende ladebygning etableres der ridehal med en bane på 20 x 40/50 m, hvor halvdelen af bygningen er med betongulv. Og vest for hestestalden en udendørs ridebane på 30 x 70 m til træning af hestene og undervisning. Hestepærer opsamles dagligt fra ridebane og ridehal.

Rund om ejendommen skal der etableres hestefolde, dels på nuværende græsarealer og landbrugsjord, samt nuværende parkeringsplads. På parkeringspladsen mellem vejen og ridebanen vil der blive etableret luffefolde med et underlag primært af grus oven på græsarmøringsriste, så arealerne ikke bliver trådt op om vinteren. De endelige mål på luffefoldene er ikke fastlagt. Derfor er området heller ikke tegnet ind i husdyrgodkendelse.dk. Der er på ansøgningstidspunktet skitseret cirka 6 folde à cirka 16 m x 16 m. Konkurrencehestene skal ikke ud på de store græsmarker og gå i en stor flok, derfor er der behov for nogle luffefolde, hvor de kan køle af og nulle sig efter træning samt

hvile benene i noget grus. Hestepærer opsamles dagligt fra luffefoldene, hvormed udvaskningen vil være meget begrænset fra arealerne.

Alternative løsninger

Nul-alternativet til denne ansøgning er at fortsætte uden dyrehold på ejendommen.

Alternativ placering af hestestald kunne være en anden bygning på ejendommen, men flere af dem er fredet. Og i den ansøgte bygning er loftshøjden høj nok i forhold til Lov om hold af heste uden der skal foretages væsentlige konstruktionsændringer. Alternativ skal der bygges helt nyt, men her foretrækkes det at anvende de eksisterende bygninger.

Ridehallen er også etableret i en eksisterende bygning, for at der ikke skal bygges nyt. Ridebanen, placeres meget diskret i hjørnet af 2 bygninger, hvor arealet i dag anvendes til minigolf. Alternativ skal ridebanen etableres på de åbne arealer.

Ophør

Ved eventuelt ophør af hesteholdet vil ansøger tømme opsamlingsbeholderen og rengøre staldbygninger samt afsætte dybstrøelsen.

2.2 Bygningsmæssige ændringer og anlægsarbejde

Udover etablering af plads til containere til opbevaring af hestemøg, foretages der ingen væsentlige bygningsmæssige ændringer, som er synlige udenfor. Containerne er netop placeret bag eksisterende beplantning for at skjule dem og samtidig står de i tilknytning til hestestalden.

Vest for hestestalden skal der etableres en ny ridebane på 30 x 70 m, hvor den nuværende minigolfbane ligger i dag. Bundlaget på minigolfbanen er ukendt, hvis det ikke kan genbruges bygges ridebanen op af et bundlag af groft knust materiale eller vasket grus på 20 cm, derefter et mellemag af stenmel på 10 cm og til sidst et topag af grus og fibermateriale på 12 cm.

Rund om ejendommen skal der etableres hestefolde, dels på nuværende græsarealer og landbrugsjord, samt nuværende parkeringsplads. På parkeringspladsen mellem vejen og ridebanen vil der blive etableret luffefolde med et underlag primært af grus oven på græsarmøringsriste, så arealerne ikke bliver trådt op om vinteren. De endelige mål på luffefoldene er ikke fastlagt.

På ridebanen og luffefoldene med grus, vil der dagligt blive opsamlet hestepærer.

2.3 Produktionsmæssig sammenhæng med andre husdyrbrug

Husdyrbruget er ikke teknisk, forurenings- eller driftsmæssigt forbundet med andre husdyrbrug. Heste er et dyr, som kan flyttes ofte mellem forskellige ejendomme, uden det har betydning for den driftsmæssige sammenhæng. Hvor vidt hestemøget afsættes eller udbringes på Valdemars Slots egne arealer betyder heller intet i dette sammenhæng.

Ejendommen Valdemars Slot består af flere adresser end Slotsalleen 100, 5700 Svendborg. Herunder også en række udlejningsboliger, men ansøger har ikke kendskab til, at der skulle være erhvervsmæssigt dyrehold på de øvrige adresser.

2.4 Beliggenhed

En oversigt over anlægget fremgår af Figur 1 ovenfor. Slotsalleen 100, 5700 Svendborg, er beliggende i landzone på den nordøstlige del af Tåsinge og syd for Troense.

Figur 3. Beliggenhed.

Husdyrbruget og det ansøgte beliggenhed i forhold til omgivelserne er beskrevet i forhold til de generelle afstandskrav i Husdyrbruglovens §§ 6 og 8 i nedenstående afsnit 2.4.1 Generelle afstandskrav. En samlet vurdering i forhold til landskabet er foretaget i afsnit 2.4.2 Landskabelige hensyn.

Afstande til naturområder er beskrevet i afsnit 2.5 Ammoniakemission og afstande til omkringboende er yderligere beskrevet i afsnit 2.6 Lugtemission.

2.4.1 Generelle afstandskrav

Afstandskrav i Husdyrbruglovens §§ 6 og 8 skal vurderes i forhold til nye husdyranlæg og gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg. Udvidelser eller ændring af anlæg, der medfører foretaget forurening, skal også vurderes i forhold til afstandskravene.

Afstandskrav i henhold til Husdyrbruglovens §§ 6 og 8

Afstande fra nye husdyranlæg og gødningsopbevaringsanlæg og udvidede eller ændrede anlæg, der medfører foretaget forurening til:	Afstand	Afstandskrav
Eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedigt fremtidigt byzone- eller sommerhusområde	> 50 m	50 m
Område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.	> 50 m	50 m
Nabobeboelse	> 50 m	50 m
Ikke - almene vandforsyningsanlæg	> 25 m*	25 m
Almene vandforsyningsanlæg	> 50 m	50 m
Vandløb (herunder dræn) og søer (større end 100 m ²)	> 15 m	15 m
Offentlig vej og privat fællesvej	> 15 m	15 m
Levnedsmiddelvirksomhed	> 25 m	25 m
Beboelse på samme ejendom	> 15 m	15 m
Naboskel	> 30 m	30 m
Afstande fra nye gødningsopbevaringsanlæg til flydende husdyrgødning til:		
Åbne vandløb og søer (større end 100 m ²)	58 m**	100 m

* Ifølge offentligt kortmateriale ligger der en gammel vandboring vest for hestetalden. Efter en telefonisk afklaring med Thomas Andersen, Svendborg Kommune, viser det sig at boringen er nedlagt i 1981, og ejendommen er forsynet med vand fra vandværket. Afstandskravet på 25 m til ikke almene vandforsyningsanlæg er derfor overholdt.

** Den nye opsamlingsbeholder til restvand fra vandspiltovene er placeret 58 m fra den lille sø vest for hestetalden og 95 m fra den store sø syd for hestetalden, dermed er afstandskravet på 100 m i teorien ikke overholdt. I beholderen opbevares ikke flydende husdyrgødning som § 8 stk. 2 i husdyrbrugloven beskriver, men kun restvand med ukendt kvælstofindhold. Urin fra hestene vil blive opsamlet i dybstrøelsen og ikke ledt til opsamlingsbeholderen. Det vurderes derfor, at Svendborg Kommune kan dispensere fra afstandskravet i henhold til Husdyrbrugloven § 8 stk. 3, eller vurdere at opsamlingsbeholderen ikke er omfattet af afstandskravet i § 8 stk. 2.

Husdyrbruglovens §§ 6 og 8 afstandskrav er overholdt, når der dispenseres for afstandskravet på 100 m til åbne vandløb og søer for opbevaringsanlæg til flydende husdyrgødning eller Svendborg Kommune vurderer at opsamlingsbeholderen ikke er omfattet af afstandskravet i § 8 stk. 2.

Foldene opfylder afstandskravene i Husdyrgødningsbekendtgørelsen § 7.

2.4.2 Landskabelige hensyn

Der sker ingen væsentlige bygningsmæssige ændringer i forbindelse med ansøgning om etablering af nye produktionsarealer i eksisterende bygning.

Udover etablering af plads til containere til opbevaring af hestemøg, foretages der ingen væsentlige bygningsmæssige ændringer, som har indflydelse på de landskabelige hensyn. Containere er netop placeret bag eksisterende beplantning for at skjule dem og samtidigt står de i tilknytning til hestestalden.

Vest for hestestalden skal der etableres en ny ridebane, hvor den nuværende minigolfbane ligger i dag. Banen vil være omkranset af eksisterende bygninger mod syd og øst. Mod nord er der en mur 50 m nord for ridebanen. Ridebanen vil delvist kunne ses fra vejen.

Rund om ejendommen skal der etableres hestefolde, dels på nuværende græsarealer og landbrugsjord, samt nuværende parkeringsplads. Rundt om foldene opsættes hegn, men de er alle placeret i landzone, som er forbeholdt landbrugsmæssige aktiviteter, som f.eks. folde til dyrehold.

Strandbeskyttelseslinjen

Valdemars Slot er beliggende inden for strandbeskyttelseslinjen. Ansøger vurderer at dette ikke har nogen betydning, når hesteholdet etableres i eksisterende bygninger. Og placeringen af ridebanen sker, hvor der allerede er minigolf i dag. Opsætning af containere til opbevaring af hestemøg vurderer ansøger som værende erhvervsmæssigt nødvendigt for den landbrugsmæssige drift på landbrugsejendommen.

Kystdirektoratet har i april 2020 givet tilladelse til landbrugsbygninger og ridebane på Valdemars Slot:

Kystdirektoratet giver hermed tilladelse efter naturbeskyttelseslovens § 15a, stk. 1, nr. 6, til opførelse af landbrugsbygninger med en placering og udformning som oplyst i ansøgningen samt dispensation efter § 65b, stk. 1, jf. § 15, stk. 1 til etablering af ridebaner og periodisk opstilling af faciliteter i tilknytning hertil, jfr. nedenstående redegørelse.

Fredning

På Valdemars Slot er hovedbygningen fredet samt bygningerne der afgrænser det barokke gårdanlæg, men ingen af de ansøgte anlæg på husdyrbruget vil have indflydelse på denne fredning.

Praksisarkitekter i Troense har fået følgende forhåndsudtalelse fra Slots- og Kulturstyrelsen, marts 2020, i forbindelse med etablering af hestehold på ejendommen:

"Slots- og Kulturstyrelsen vurderer, at det foreslåede projekt ikke vil medføre bygningsændringer, der forringer de fredede bygningers bærende fredningsværdier. Den nye anvendelse sikrer, at bygningerne, som i dag delvist er funktionstømte, bevares i fremtiden. Slots- og Kulturstyrelsen er på den baggrund positivt stemt for projektet.

Slots- og Kulturstyrelsen finder det ligeledes positivt, at de øvrige avlsbygninger, som er klassificeret med høj bevaringsværdi, restaureres med respekt og hensyntagen til bygningernes bevaringsværdier, og at det historiske herregårdsmiljø derfor kan bevares i sin helhed."

2.5 Ammoniakemission

Den samlede ammoniakemission i forhold til BAT-niveauet er beskrevet i afsnit 2.9 BAT-Ammoniakemission.

I dette afsnit er primært beskrevet den samlede ammoniakemission og ammoniakdeposition til naturområder, hvor der ikke er noget dyrehold på ejendommen i nudrift.

Samlet ammoniakemission fra husdyrbruget (stald og lager) [?](#) [1](#)

Driftstype	Ammoniakemission fra staldene (kg NH ₃ /år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ /år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ /år)
Ansøgt (d-E)	278,4	0,0	278,4
Nudrift	0,0	0,0	0,0
8-års-drift	0,0	0,0	0,0

Samlet resultat af ammoniakberegninger [?](#) [3](#)

Samlet emission: 278,4 (kg NH ₃ /år)	Meremission (8-års-drift): 278,4 (kg NH ₃ /år)	Meremission (nudrift): 278,4 (kg NH ₃ /år)
--	--	--

Overblik af naturpunkter [?](#) [4](#)

Navn	Kategori	Opstart	Kumulation	Risket status	Merdeposition (kg N/ha/år)	Merdeposition (8-års-drift) (kg N/ha/år)	Totaldeposition (kg N/ha/år)
§3-mosø -SV	Kategori 3	Ansøgt	0	Mb	0,1	0,1	0,1
§3-mosø -V	Kategori 3	Ansøgt	0	Mb	0,2	0,2	0,2
§3-overdrev -V	Kategori 2	Ansøgt	0	Ba	0,0	0,0	0,0
§3-overdrev -NB	Kategori 1	Ansøgt	1	Ba	0,0	0,0	0,0

Figur 4. Resultat af ammoniakberegninger.

2.5.1 Naturpunkter

Til nærtliggende kategori 3-naturområder varierer merdepositionen mellem 0,1 og 0,2 kg N/ha/år i forhold til nudrift og 8 års driften. Kategori 1- og 2-natur påvirkes ikke af ansøgte husdyrbrug.

Kategori 1-natur

Afskæringskriteriet til kategori 1-natur er afhængigt af kumulation eller ej:
 0,2 kg N/ha/år, hvis der er flere end 1 andet husdyrbrug i nærheden.
 0,4 kg N/ha/år, hvis der er 1 andet husdyrbrug i nærheden.
 0,7 kg N/ha/år, hvis der ikke er andre husdyrbrug i nærheden.

§3-overdrev – 2.910 m nordøst for husdyrbruget

Nærmeste kategori 1-natur er et §3-overdrev på 19 ha beliggende indenfor Natura 2000 Habitatområdet på den sydøstlige del af Thuro. Naturtypen er angivet til Blandet natur med lav bevoksning. Området består blandt andet af habitatnaturtype 6210 – kalkoverdrev.

Husdyrgodkendelse.dk indikerer 1 kumulationsbrug på Thure, hvilket ikke er vurderet yderligere, eftersom totaldepositionen til området er 0,0 kg N/ha/år. Og området derfor heller ikke kræver nogen nærmere beskrivelse, når det ikke påvirkes.

Kategori 2-natur

Afskæringskriteriet til kategori 2-natur er en totaldeposition på max. 1,0 kg N/ha/år.

§3-overdrev – 2.430 m vest for husdyrbruget

Nærmeste kategori 2-natur er et §3-overdrev på 3,2 ha som ligger i tilknytning til et lille overdrev på 0,8 ha. Mellem Bregninge og Gammel Nyby. Naturtypen er angivet til Blandet natur med lav bevoksning.

Totaldepositionen til overdrevet er 0,0 kg N/ha/år og dermed under afskæringskriteriet på 1,0 kg N/ha/år. Naturområdet påvirkes ikke af husdyrbruget, når det ligger så langt væk og er derfor heller ikke nærmere beskrevet.

Kategori 3-natur

Afskæringskriteriet til kategori 3-natur er således, at kommunen kan tillade en merdeposition, der er større end 1,0 kg N/ha/år, men ikke stille krav om mindre merdeposition end 1,0 kg N/ha/år.

Meremissionen i forhold til nudrift og 8 års driften er ens i den aktuelle ansøgning, eftersom der ikke er angivet noget dyrehold i hverken nudrift eller 8 års driften.

Merdepositionen til alle kategori 3-naturområder omkring husdyrbruget er under 1,0 kg N/ha/år i forhold til nudrift og 8 års drift. Demmed er der ikke behov for at vurdere merdepositionen yderligere, når alle værdierne er under 1,0 kg N/ha/år.

Længere væk fra husdyrbruget ligger der flere kategori 3-naturområder og potentiel ammoniakfølsom skov, som ikke er vurderet, når merdepositionen er så lille til de nærmeste naturområder.

§3-mose - 220 m vest for husdyrbruget

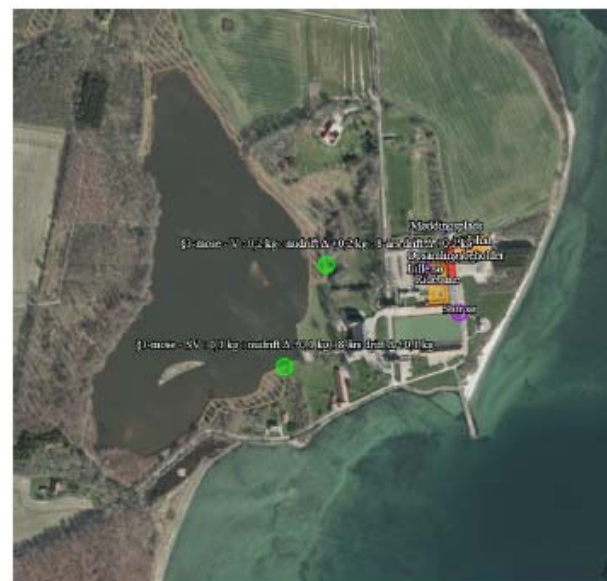
En §3-mose som strækker sig på hele den nordøstlige side af søen. Naturtypen er angivet til Blandet natur med middel bevoksning.

§3-mosen får en merdeposition på 0,2 kg N/ha/år i forhold til 8-årsdriften og nudrift.

§3-mose - 340 m sydvest for husdyrbruget

En §3-mose som strækker sig i en langs den sydøstlige side af søen. Naturtypen er angivet til Blandet natur med middel bevoksning.

§3-mosen får en merdeposition på 0,1 kg N/ha/år i forhold til 8-årsdriften og nudrift.

Figur 5. Kategori 3-natur omkring husdyrbruget.

Øvrig natur

§3-enge, søer og vandløb er ikke omfattet af Kategori 1-, 2- og 3-natur i husdyrbrugloven. Derfor er her kun en kort vurdering af, at ingen af de øvrige naturområder omkring husdyrbruget bliver påvirket væsentligt.

140 m vest for hestestalden ligger der en §3-eng, hvortil merdepositionen er 0,4 kg N/ha/år (Naturtypen Blandet natur med middel bevoksning).

Rundt om husdyrbruget ligger der flere små søer. Til den lille sø vest for ridebanen er der en merdeposition på 1,0 kg N/ha/år. Til de øvrige søer er merdepositionen kun 0,1-0,3 kg N/ha/år.

2.6 Lugtemission

Samlet resultat af lugtberegning

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Geneafstandsforhold
Nørreskovvej 37	0	NV	9*	17*	826,2	30
Gammel Nyby v/Jydevej 2	0	NV	22,7	22,7	1932,6	30
Troense	0	NV	27,1	27,1	746,2	30

Forklaring til samlet resultat af lugtberegning

* Geneafstand fra NV modellen er 0, selvom der er en faktisk kort fra stalden/bruget. Dette skyldes at korten er for lav til at kortafstanden kan beregnes.

Figur 6. Samlet resultat af lugtberegningen.

Geneafstanden er beregnet på baggrund af lugtemissionen i Figur 7. Lugtemission i ansøgt. Heste beregnes kun efter Ny-lugtmodel baseret på OU. Derfor er lugtkonsekvenszonen også angivet til 0 m, da den er baseret på FMK-modellen.

Ansøgt (OU)									
Staldafsnit									
Staldafsnit	Produktionsart	Antal enheder/staldafsnit	Lugt (OU/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologier (OU)	Faktisk lugt (OU/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsniveau (OU)	Produktionsniveau (OU)
Hestestald		112000	11	6,11	2061,7	0	0,0	2061,7	481
I alt									

Figur 7. Lugtemission i ansøgt

2.6.1 Nærmeste nabobebyggelser

Enkeltbolig: 820 m sydvest for lugtcentrum ligger nærmeste enkeltbolig Nørreskovvej 37.

Øvrige nabobebyggelser tæller på husdyrbruget er ejet af ansøger.

Naboer med landbrugspligt indgår ikke i lugtvurderingen.

Samlet bebyggelse i landzone: 1.933 m vest for lugtcentrum ligger Gammel Nyby v/Jydevej 2, hvor der ligger en klynge af enkelt boliger i landzone uden landbrugspligt inden for en radius af 200 m.

Byzone: 746 m nordvest for lugtcentrum ligger nærmeste byzone - Kommuneplanramme 06.02.B.602. Boligområde Grønnegade.

Figur 8. Placering af nærmeste nabobebyggelser.

2.6.2 Kumulation til naboer

Hvis der er andre husdyrbrug nærmere end 300 m fra samme punkt i byzone, sommerhusområde, lokalplanlagt boligområde i landzone, samlet bebyggelse m.v. eller nærmere end 100 m fra samme punkt på en enkeltbolig skal geneafstanden forøges med:

- 10 pct., hvis der er 1 husdyrbrug med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år, og
- 20 pct., hvis der er 2 eller flere husdyrbrug med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år.

Der tages udgangspunkt i det punkt på zonegrænsen, planområdet, boligen m.v., som ligger nærmest det staldanlæg, som medfører de største lugtgener. Afstanden på de 300 m henholdsvis 100 m måles fra dette punkt til et centrum for det eller de pågældende kumulations husdyrbrug.

I denne ansøgning er der ikke fundet kumulation med øvrige husdyrbrug.

2.6.3 Miljøteknologi til lugtreduktion

Der er ikke indregnet teknologi til lugtreduktion i ansøgningen, hvilket der ikke findes til hestehold.

2.6.4 Resultat af lugtberegning

Korrigeret geneafstand til nærmeste enkeltbolig Nørreskovvej 37 er for lav til at kunne beregnes. Til sammenligning er geneafstanden til samlet bebyggelse 23 m, dermed er geneafstanden til enkelt bolig kortere og dermed kortere end vægtet gennemsnitsafstand på 820 m, og er lugt overholdt.

Korrigeret geneafstand til nærmeste samlet bebyggelse Gammel Nyby v/Jydevej 2 er 23 m og kortere end vægtet gennemsnitsafstand på 1.933 m, dermed er lugt overholdt.

Korrigeret geneafstand til nærmeste byzone Troense er 27 m og kortere end vægтет gennemsnitsafstand på 746 m, dermed er lugt overholdt.

2.7 Øvrige emissioner og gener

Udover lugt og ammoniakemission kan der fra et husdyrbrug være gener fra støj, støv, fluer og transport. Samlet set vurderes det ansøgte husdyrbrug ikke at give yderligere gener for omgivelserne i forhold til nudrift eftersom der er 700 m til nærmeste nabobeboelse udenfor ansøgte ejendom.

Derudover er der i dag andre aktiviteter på ejendommen, som ikke er omfattet af husdyrbrugloven, nogle vil fortsætte og andre blive erstattet af det nye hestehold. Øvrige emissioner og gener vil i dette afsnit handle om hesteholdet som er den primære landbrugsmæssige aktivitet på ejendommen udover markdriften.

2.7.1 Støj

De væsentligste støjklender vurderes at være driftsstøj fra aflæsning af foder, planering af ridebane, samt trafikstøj i forbindelse med husdyrgødning og transport af heste.

Med en afstand på 700 m til nærmeste nabobeboelse er det ikke fundet relevant at beregne støj fra ansøgte. Ejendommen er derfor godt placeret i forhold til støj fra husdyrbruget, som ikke forventes at genere omgivelserne.

2.7.2 Støv

De væsentligste støvklender vurderes at være ridebanen og interne transport, men med en afstand på 700 m til nabobeboelse vurderes det ikke at genere naboerne.

Ridebanen etableres med fiberbund for at mindske støvgener.

2.7.3 Lys

Der vil være udendørs belysning i forbindelse med driftsbygningerne af hensyn til mandsskabstrafik til stald, samt i forbindelse med udendørs arbejde, når det er mørkt. Ved ridning når det er mørkt benyttes primært ridehallen. Der er ikke lys i staldene om natten. Samlet set vurderes det ikke at genere omgivelserne.

2.7.4 Skadedyr

Skadedyr og fluer bekæmpes efter gældende regler, så de ikke er til gene for omgivelserne.

2.7.5 Transporter

I forbindelse med ansøgninger efter husdyrbrugloven listes typisk antallet af transporter op i nudrift og ansøgt. Denne ejendom er lidt atypisk i forhold til traditionelle husdyrbrug, da der i nudrift allerede er en lang række transporter til og fra ejendommen til aktiviteter, som ikke

er omfattet af husdyrbrugloven. Det vil derfor ikke give et retvisende billede af antallet af transporter til og fra husdyrbruget.

I ansøgt vil antallet af årlige transporter til og fra hesteholdet primært være 350 transporter med heste til og fra ejendommen med enten bil og trailer eller lastbil. Hvis der f.eks. afholdes kursus, kan det være 8 transporter på en dag og den efterfølgende uge ingen transporter eller egne få heste som skal til stævne.

Containere med dybstroelse skal tømmes cirka 13 gange om året (255 m³ dybstroelse / 21 m³ pr. container).

Opsamlingsbeholder tømmes efter behov 2-4 gange om året med traktor og gyllevogn.

Foder, grovfoder og strøelse leveres cirka 2 gange hver måned med lastbil, i alt 24 transport pr. år.

Container til brændbart affald tømmes cirka 4 gange om året.

I alt vurderes der årligt 395 transporter i forbindelse med hesteholdet, som primært vil foregå i dagtimerne. Derudover vil der være almindelig kørsel med maskiner koblet til landbrugsdrift. Samt personale til og fra hesteholdet og øvrige transporter med personbil.

I forbindelse med såvel interne som eksterne transporter vurderes det ansøgte ikke at forårsage en generende støjbelastning eller støvgener for naboer ved ind og udørsel til ejendommen.

Færdsel på offentlig vej reguleres i øvrigt af færdselsloven og håndhæves af politiet.

2.8 Reststoffer, affald og naturressourcer

2.8.1 Døde dyr

Mængden af døde dyr vil være begrænset, men i så fald bliver de afhentet af DAKA indenfor et døgn. Opbevaring og afhentning vil ske fra pladsen med containere til dybstroelse.

2.8.2 Affald

Brændbart affald opsamlles i en container og bortskaffes via en affaldsordning med privat vognmand.

Øvrigt affald bortskaffes efter gældende regler.

2.8.3 Olie- og kemikalier

I tilfælde af der håndteres dieselolie, spildolie, kemikalier eller pesticider vil det ske efter gældende regler og vil i så fald blive kontrolleret på et tilsyn på husdyrbruget. På ansøgningstidspunktet er der ikke er samlet overblik over den fremtidige drift på ejendommen.

Der håndteres begrænset mængde veterinære lægemidler (EAK-Kode 18 02 00) efter aftale med dyrlæge, som ikke udleverer mere end der bruges.

2.8.4 Energiforbrug

Ejendommens samlede vand og energiforbrug vil ikke høre ind under husdyrbruglovens rammer. Der er heller ingen normtal for heste at holde forbruget op imod.

Vandforbruget i hestestalden går primært til drikkevand, hvor der i hesteboksene installeres drikkeopper, for at minimere vandforbruget og risikoen for spild.

Elforbruget i hestestalden vil primært være til belysning, da stalden er med naturlig ventilation.

2.9 BAT-Ammoniakemission

Husdyrbrugets valg af bedste tilgængelige teknik (BAT) med henblik på reduktion af ammoniakemission, hvis husdyrbrugets ammoniakemission er mere end 750 kg N/år

I ansøgt er ammoniakemissionen under 750 kg N/år, derfor er BAT ikke relevant.

Der forefindes heller ikke BAT på heste.

2.10 Grænseoverskridende virkninger

Husdyrbruget ligger langt fra den danske grænse og en vurdering af indvirkning på miljøet i en anden stat finder ansøger ikke relevant med den begrænsede emission der er fra ansøgte husdyrbrug.

Bilag 2. Situationsplan

Bilag 3. Plantegning hestestald

Bilag 4. Svendborg Kommunes tankplads-retningslinjer

Erhverv, Bolig og Natur

3. udgave

Februar 2017

Retningslinier for indretning af tankpladser

Diesel- og benzintanke, hvor der ikke foregår salg.

Svendborg Kommune
Kultur, Erhverv og Udvikling

Erhverv, Bolig og Natur
keu@svendborg.dk

www.svendborg.dk

Hvorfor retningslinjer?

- Formålet med retningslinjerne er, at beskytte jord og grundvand mod forurening af olieprodukter.
- Retningslinjerne gælder for nyetablering af tankpladser, samt ved udskiftning af tanke på tankpladser.

Indretning af diesel- og benzintanke

- Tanke skal placeres på en plan og tæt belægning, der er uigennemtrængelig for olieholdigt materiale.
- Tanke skal være overdækket og placeres i et kar eller lignende, der som minimum kan rumme hele tankens volumen.
- Overdækning og placering i kar eller lignende kan undlades, hvis der fra opsamlingskarret/tankpladsen er etableret afløb til offentligt spildevandssystem inkl. sandfang og olieudskiller med tilstrækkelig kapacitet til at kunne håndtere hele tankens volumen.
- Tanke skal være sikret mod påkørsel f.eks. ved pullert/bøjler.
- Der skal være påmonteret en brudventil (breakaway valve) mellem tank og slange. Denne anordning sikrer, at slangen knækker ved kraftige ryk, og at tanken dermed ikke vælter. Samtidig lukker ventilen straks for udpumpning af diesel.
- Brudventil kan undlades ved tanke med håndpumpe og tanke, hvor tankpistolen ikke kan fastlåses.
- Udluftningsrør og påfyldningsstuds skal placeres indenfor opsamlingskarret.
- Hvis påfyldningsslangen kan nå udenfor tankpladsens belægning, skal der anvendes spildbakke ved påfyldningen.

Indretning af tankpladsen

- En tankplads skal være indrettet med tæt belægning, der er uigennemtrængelig for olieholdigt materiale. En sten- eller flisebelægning er *ikke* at betragte som en tæt belægning.
- Tankpladsen skal være dimensioneret til tung trafik.
- Tankpladser skal være indrettet med fald mod afløb alternativt skal der anvendes spildbakke ved tankning.
- Ved tankpladsen skal der findes opsugningsmateriale i form af kattegrus eller lignende, og et spild skal straks opsamles, og bortskaffes som farligt affald.
- For udendørs tankpladser gælder, at der ikke må kunne løbe vand til pladsen fra tage, eller fra det omkringliggende terræn.

Indretning af afløb

- Afløb fra tankpladsen skal via sandfang og olieudskiller ledes til spildevandssystemet. Alternativt kan afløbet ledes direkte til anden beholder f.eks. gyllebeholder.
- Sandfang og olieudskiller skal dimensioneres i forhold til tankpladsens samlede areal og tankens volumen.

Vær opmærksom på at:

- Tankanlæg er omfattet af reglerne i Miljøministeriets Bekendtgørelse om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines (olietanksbekendtgørelsen).
- Afløb og udskilleranlæg skal indrettes efter gældende norm for afløbsinstallationer og rørcenteranvisning fra Teknologisk Institut.
- Olieudskillere og sandfang skal være tilmeldt den kommunale tømningsordning og udledning af spildevand kræver spildevandstilladelse fra Svendborg Kommune.
- Ved etablering af tanke, skal det sikres, at gældende afstandskrav til f.eks. brønde og vandindvindinger kan overholdes, spørg Svendborg Kommune.
- Bestemmelser i Bekendtgørelse om miljøregulering af visse aktiviteter, og Olietankbekendtgørelsen, kan stille skærpede krav til etableringen, for at sikre jord og grundvand mod spild.
- Brandmyndigheden skal godkende indendørs tankanlæg over 6.000 liter.
- Opstilling af benzintanke skal som regel altid godkendes af brandmyndighederne, spørg Svendborg Kommune.
- Tanke skal altid anmeldes til Svendborg Kommune – læs mere på kommunens hjemmeside www.svendborg.dk